

PREDSEDNIK LJUBLJANSKE MESTNE SKUPŠČINE MARJAN ROŽIČ V ISKRI

Iskra ima konkretne programe

„Čudovito se je razgovarjati z Iskro. Svoje delo in načrte imate konkretno definirane in točno veste, kaj hočete,“ je dejal na razgovorih predsednik skupščine mesta Ljubljana Marjan Rožič. Pogovor je bil v Iskri — Centru za elektrooptiko v petek, 23. maja. Pogovora so se udeležili predsednik KPO Iskre Anton Stipančič, Pavle Gantar, Miloš Kobe, direktor Centra za elektrooptiko Marko Štular, Pekavčič in M. Kovačič. Pogovarjali so se o bodočem razvoju Iskre v Ljubljani in usklajenem programu ljubljanskega mesta.

Najprej je direktor Centra za elektrooptiko Marko Štular po ogledu filma o elektrooptiki predstavil to perspektivno TOZD. Povedal je, da so vso raziskovalno dejavnost, razvoj in proizvodnjo povsem osamosvojili od tujih partnerjev. Tako so neodvisni od TOZD v proizvodnji, razvoju in načrtovanju za domače tržišče in izvoz.

Marjan Rožič je že v uvodu poudaril, da je Iskrin program kot nalašč za Ljubljano. Elektronika je namreč vrsta proizvodnje, ki ne potrebuje pretiranega števila delavcev, pri njej so možne vse oblike avtomatizacije in ne onesnažuje okolja. Za mesto Ljubljana pa je zlasti pomembno, da ima veliko

koncentracijo strokovnega kadra, ki pride do izraza v raziskavah, razvoju in proizvodnji. Poleg tega so v Ljubljani tudi znanstvene in raziskovalne institucije: inštituti in univerza, kar daje velike možnosti sodelovanja z elektronsko industrijo.

Predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipančič je na kratko nanizal nekaj števk o trenutnem gospodarskem položaju Iskre. V Iskri nas je zaposlenih 29.575. Osební dohodki so sicer v bruto masi od lani narasli za 28,3 %, vendar je to še zdaleč manj kot drugod. ✱ Tudi zaposlovanje je majhno.

Dohodek je narasel v prvih štirih mesecih za 29 %, v tem obdobju pa smo izvozili za 39 milijonov dolarjev, kar je 20 % več kot lani v istem obdobju. Pokazatelji kažejo, da bo Iskra proizvodni in izvozni program izvršila v celoti, če ne bo prišlo do dodatnih administrativnih omejitev uvoza.

Zlasti zaskrbljujoča je dobava surovin domačih dobaviteljev, ki dobavljajo surovine in polizdelke pod vse težjimi pogoji in bolj neredno.

V nadaljnjih pogovorih so predsednik mesta skupščine Marjana Rožiča seznanili s srednjeročnim

programom Iskre na ljubljanskem področju. Prednostne naloge v Ljubljani so gotovo investicije v perspektivne ključne programe, kot so npr. Elektrooptika, in mikroelektronika.

Marjan Rožič.

Poleg teh bomo v prihodnjem srednjeročnem obdobju zgradili Tovarno specialnih elementov, razširili tovarno feritov, zgradili servisni center za Iskrine izdelke, prostore za montažno servisno organizacijo Elektromehanike, zgradili naj bi „Poslovni center 2“, dograjujejo se prostori za sisteme za avtomatizacijo, poleg tega pa bomo skušali posodobiti in poživiti delo Optike (Vega).

Predsednik MS Marjan Rožič je načrte pohvalil in zagotovil vso podporo mestne skupščine, ki je zelo zainteresirana za širjenje proizvodnih zmogljivosti elektronike v Ljubljani.

V pogovoru so se dotaknili tudi proizvodnje računalnikov. Marjan Rožič je dejal, da je tapomembna za Slovenijo in Jugoslavijo zlasti ob sedanjem varčevanju z devizami, ker smo bili na tem področju doslej izključno vezani na uvoz.

Anton Stipančič je dejal, da se že pogovarjajo tudi z drugimi interesi na področju proizvodnje računalnikov. Iskra pa ima že v proizvodnji dva lastna mikroročunalnika in drugo leto bodo ponudili že dva tisoč računalnikov na domačem trgu. Iskrin računalnik smo predstavili tudi na hannoverskem sejmu, ki je bil zelo dobro sprejet in pokazale so se možnosti za izvoz računalnikov.

Ob zaključku si je Marjan Rožič ogledal proizvodnjo optoelektronike in izjavil, da so bili pogovori zelo plodni in koristni, tako za mesto Ljubljana kakor tudi za Iskro. F. Y.

ISKRA ZA J. C. KRŠKO

V Iskri se nam, žal, pogosto dogaja, da številnih proizvodnih in tržnih uspehov ne znamo izkoristiti, medtem ko po drugi strani porabimo za relikvije velikanske vsote težko prislužnega denarja. Pri vsem tem pa sploh nismo skromni.

Eden takšnih, za jugoslovansko javnost povsem neznanih Iskrinih uspehov je vsekakor ta, da so pri gradnji prve jedrske centrale v Krškem uporabljali za najzahtevnejša varjenja prav Iskrino varilno opremo.

V natečaju za varilno opremo so sodelovale številne svetovne znane firme iz ZDA in zahodne Evrope, kljub temu pa se je Westinghouse po atestiranju naših varilnih naprav v specializiranih organizacijah v ZDA odločil za Iskro. Z gotovostjo, pa tudi ponosom, lahko zapišemo, da je to vsekakor eden naših največjih uspehov doslej na področju varilne tehnike.

Iskrin uspeh pri gradnji jedrske centrale v Krškem pa le ni bil tako neopazen. TOZD Varilni in mehanski sistemi v DO Avtomatika se prav zdaj dogovarja z graditelji jedrskih central v Romuniji. V tej naši sosedbi bodo do leta 2000 izdelali okoli 15 podobnih jedrskih central kot je krška, po prvih pogovorih sodeč pa bodo tudi tam uporabljali Iskrine varilne naprave za dela pri najzahtevnejših varjenjih. L. D.

Roman Albreht med pogovorom z Iskrinimi vodilnimi delavci.

ROMAN ALBREHT Z VODSTVOM ISKRE

Iskrino vodstvo je minuli teden povabilo v poslovno stavbo v Ljubljani na pogovor člana predsedstva CK ZK Slovenije in predsednika republiške komisije sveta za vprašanja družbene ureditve Romana Albrehta. Uglednega gosta so zaprosili za oceno dveh Iskrinih samoupravnih sporazumov — sporazuma o združevanju dela in sredstev za uresničitev razvojnih programov delovnih organizacij v Iskri ter sporazuma o povezovanju delovnih organizacij za proizvodnjo opreme za obdelavo informacij v skupnost za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje.

V zvezi s prvim samoupravnim sporazumom se je Roman Albreht v oceni dotaknil predvsem sedanjega bančnega sistema ter ob tem opozoril na številne probleme pri samoupravnih preobrazbi bank in gospodarjenja z denarjem. Predvsem je opozoril na vlogo temeljnih bank in konzorcijev, kot tudi kreditnih odnosov, ki jih morajo zamenjati dohodkovni odnosi. Poudaril je, da sedanji bančni sistem ne omogoča, da bi delavec dejansko postal „ekonomski kontrolor“ — nima ne ekonomskega ne političnega vpliva na bančni kapital, temeljni odnos pa so še vedno obresti in obrestna mera, ne pa dohodkovni odnosi.

V nadaljevanju so po pogovoru o vlogi temeljnih in internih bank Iskrini vodilni delavci — Anton Stipančič,

Anton Bukinis, Ivo Klešnik in drugi, seznanili Romana Albrehta z Iskrinimi razvojnimi cilji in nujnostjo skupnega investiranja na perspektivnejša področja Iskrine usmeritve — računalništvo, mikroelektroniko, avtomatiko in še nekatera druga.

Roman Albreht je ugodno ocenil Iskrin samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za uresničitev razvojnih programov Iskrinih delovnih organizacij ter poudaril, da predstavlja velik napredek na področju združevanja, zlasti pa je dokaz enotnosti Iskrine skoraj 30 tisoč članske družine.

Glede drugega samoupravnega sporazuma je Roman Albreht dal nekaj pobud in mnenj za njegovo dopolnitev. Lado Drobež

Novi delavski svet SOZD Iskra zastavil delo

V sredo, 28. maja, se je na svoje prvo zasedanje zbral novo izvoljeni DS SOZD Iskra. Zasedanje je odprl dose-danji predsednik DS Otmar Zorn in pozdravil vse navzoče novo izvoljene delegate.

Začetek zasedanja je potekal v konstituiranju delavskega sveta, ki je na predlog predsednika KOS SOZD Iskra Janeza Kerna izvolil za novega predsednika DS SOZD Iskra Jožeta Čebelo, za namestnika predsednika pa Majdo Držaj. Hkrati so imenovali za sekretarja delavskega sveta Boga Mohorja.

Po konstituiranju je dosedanja predsednik DS Otmar Zorn podal poročilo DS o delu delavskega sveta SOZD in njegovih izvršilnih organov ter odbora za samoupravn nadzor v preteklem dvehletnem mandatnem obdobju. o poročilo se je v imenu DPO in delavcev Iskre zahvalil Otmarju Zornu za požrtvovalno in ustvarjalno samoupravno delo predsednik KOS

Janez Kern, ki mu je v znamenje hvaležnosti izročil skromno darilo.

Potem, ko je delavski svet izvolil svoje izvršilne organe, se je dnevni red prevesil v svoj drugi del, na katerem je najprej predsednik razpisne komisije Janez Kern predlagal delavskemu svetu SOZD Iskra, naj imenuje na podlagi opravljenega postopka tri nove člane kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra. Tako je delavski svet imenoval za nove člane KPO SOZD Iskra Miloša Kobeta, Gojmira Blenkuša in Ivana Cvara. V nadaljevanju seje so delegati poslušali poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1. 1. do 31. 3. 1980, sklepali so o predlogu uresničevanja investicijskih razvojnih programov SOZD Iskra za letošnje leto, o začetku javne razprave za vrsto samoupravnih sporazumov ter poslušali poročilo o delu košarskega kluba Iskra-Olimpija.

Podrobneje bomo o prvem zasedanju novega DS SOZD Iskra poročali v prihodnji številki. D. Ž.

Predsednik Skupščine mesta Ljubljana Marjan Rožič si je ogledal proizvodnjo elektrooptike.

Če je volja...

Če je volja po sodelovanju, skupnem vlaganju, skupnem hotenju z lastnimi močmi in znanjem doseči skupen cilj, potem na tej poti ni nikakršnih problemov in rezultat je preprosto — uspeh.

Te ugotovitve in spoznanja je bilo moč slišati na nedavnem posvetovanju o obnovi in avtomatizaciji hidroelektrarne Doblar, ki je bilo v Novi Gorici. Prijetno je bilo poslušati predstavnike sodelujočih delovnih organizacij pri tej obnovi, od investitorja Soških elektrarn pa prek Litostroja do Iskre, ki so prav pri obnovi in avtomatizaciji soške HE Doblar našli ne samo skupnega jezika, temveč tudi skupno ustvarjalnost.

V dobrem letu dni je namreč delavcem Soških elektrarn, Litostroja in Iskre uspelo popolnoma obnoviti in avtomatizirati agregat B hidroelektrarne Doblar na Soči, ki je bila tako po štiridesetih letih prvič temeljito obnovljena in obnovljena. Na posvetu je bilo tudi slišati, da so pri tem težavnem in zapletenem delu, ki pa bo izredno koristno za nadaljnjo obnovo ostalih agregatov, sproti vsi izvajalci reševali vse probleme brez ovir, težav in komplikacij, ker so bili enotni v tem, da je treba Doblar obnoviti in usposobiti tako, da bo ustrezala vsem najnovejšim tehničnim dosežkom, hkrati pa je tako avtomatizirati in pripraviti na daljinsko upravljanje, da bo pri tem dosežena najvišja stopnja zanesljivosti in varnosti obratovanja, hkrati pa se bo pri tem sprostil tudi precej delovnih mest, saj bo zdaj z avtomatizacijo obratovanja potrebno za upravljanje, vodenje in nadzor hidroelektrarne mnogo manj ljudi.

Če pogledamo na kratko, kaj so storili skupnega pri tej obnovi, potem zapišemo, da je bila v prvi fazi rekonstrukcije na agregatu B HE Doblar obnovljena osnovna hidromehanska oprema in vgrajena nova oprema zaščite, signalizacije, regulacije in avtomatike.

Organizacija obnove in avtomatizacija je bila v rokah investitorja, ki je s pomočjo strokovnjakov skupnih služb Soških elektrarn Nove Gorice izvedel večino obsežnih del demontaže, montaže in uvedel opremo v obratovanje. Iskra Avtomatika je projektirala in dobavila opremo za avtomatsko vodenje agregata in komandni pult s ploščo, medtem ko je Litostroj izvedel obnovo turbinske opreme. Na agregatu B sta Iskra in Litostroj vgradila svoj prvi elektrohيدرavlični turbinski regulator, katerega so poprej z uspehom preiskusili na HE Obrovac. Razen navedenih so pri HE Doblar sodelovali tudi Rade Končar, Institut Nikola Tesla, Elektrovod in Elektroprojekt.

Tako so agregat B avtomatizirali in spustili že novembra lani ter od takrat brezhibno obratuje. V letošnjem in prihodnjem letu pa bodo obnovili in avtomatizirali še agregata A in C.

Da bo tudi ta podvig uspešen ni nobenega dvoma, saj sta že dosedanja volja in hotenje po sodelovanju pokazali, kaj se da storiti dobro in uspešno, če je le volja... D. Ž.

Kranjčani so v počastitev dneva mladosti pripravili številne prireditve, osrednja med njimi pa je bila v nedeljo, 25. maja na Trgu revolucije. Ob tej priliki so slavnostno poimenovali enoto teritorialne obrambe občine Kranj, katere pripadniki so tudi člani naše delovne organizacije, po narodnem heroju Lojzetu Kebetu — Štefanu. Slovesnosti so se poleg slavnostnega govornika Vinka Hafnerja udeležili tudi predstavniki republiškega in občinskega vodstva. E. Križnar

Elektronski turbinski regulator v HE Doblar

Nova gorica — 20. 5. 1980: v torek je v prostorih Park hotela potekalo strokovno posvetovanje o obnovi in avtomatizaciji hidroelektrarne Doblar. Organizator posvetovanja je bila študijska komisija za zaščito in avtomatiko v okviru jugoslovanskega komiteja CIGRE (mednarodna konferenca za velike električne mreže).

Skoraj osemdeset predstavnikov domačih proizvajalcev in porabnikov elektroenergije ter iz strokovnih institucij, med njimi iz: Litostroja, Elektroprojekta in Elektronabave iz Ljubljane, Rade Končarja, Elektrogospodarstva Slovenije, Elektroprivreda — Zagreb, Hidroelektrarne Varaždin,

trajajočem popravilu agregata pa so sodelovali tudi drugi jugoslovanski proizvajalci. V tem obdobju obnove so si v hidroelektrarni Doblar pridobili precej dragocenih izkušenj.

Popravila so morali opraviti brez kakršnekoli dokumentacije, saj so vso že pred drugo svetovno vojno odnesli Italijani.

Po obnovi turbine in turbinske regulacije ter popravilu prvega agregata so pričeli z deli na avtomatizaciji omenjenega agregata.

ISKRA — HE DOBLAR

Avtomatizacijo obnovljenega agregata je investitor zaupal Iskri-Industriji za avtomatiko. Iskra že 10 let uspešno sodeluje pri obnovi in avtomatizaciji jugoslovanskih hidroelektrarn. V tem času je samostojno razvila in proizvedla naprave za zaščito, signalizacijo, in avtomatiko agregatov ter naprave za krmiljenje zapornic. So-

Skoraj osemdeset je bilo udeležencev pomembnega posvetovanja.

Predhodno je regulator uspešno prešel zahtevne preizkuse na hidroelektrarni Orlovac. Pri tem ne smemo pozabiti da je popravilo zastarele opreme precej zamudno in da zahteva obsežnejša pripravljala dela kot opremljanje, avtomatiziranje nove hidroelektrarne, (prilagoditev in upoštevanje obstoječih karakteristik). Iz omenjenega razloga so se tako investitor kot izvajalec odločili, da bodo tri agregate popravljali in avtomatizirali postopno. Prvega so obnovili lanske jesen, drugega bodo letos, tretjega pa naslednje leto. Na ta način bodo bistveno povečali zanesljivost delovanja hidroelektrarne, saj Iskrina naprava omogoča, da se ob vsaki okvari turbine ustavi in opozori vzdrževalca, kje je napaka.

Elektronski turbinski regulator Iskra-Industrija za avtomatiko redno proizvaja v svoji temeljni organizaciji „Naprave za energetiko“. Z uveljavitvijo, s pomočjo Litostroja, ne samo na domačih temveč tudi na zahtevnih tujih tržiščih, bi Iskra aktivno sodelovala pri izboljšanju skupne devizne bilance; predvsem zato, ker bi v domačih hidroelektrarnah tako uspešno zamenjali dosedaj uvožene elektronske regulatorje.

Ko bodo dokončana vsa dela na avtomatizaciji, bo elektrarna namesto dosedanjih 45 delavcev, imela zaposlenih 6 do 7 vzdrževalcev in bo pripravljena za daljinsko vodenje iz dispečerskega centra v Novi Gorici.

In kakšna so mnenja nekaterih udeležencev torkovega posvetovanja v Novi gorici:

Prof. Novak Ivan — vodja študijskega podkomiteja za hidroelektrarne: Menim, da so takšna srečanja oziroma

Kot je znano, smo začeli v Iskri na temelju samoupravnega sporazuma o družbeni samozaščiti in ljudski obrambi uvajati posebne delovne izkaznice. Nadzor nad spoštovanjem tega sklepa so v PPC, kje so to določilo tudi privedli, zaupali etažnim receptorkam.

Delovne izkaznice — del samozaščite

Delovne izkaznice, ki smo jih v PPC uvedli, temeljijo na organizacijskem predpisu, ki je oblikovan na temelju samoupravnega sporazuma o družbeni samozaščiti in ljudski obrambi.

Te izkaznice so v skladu s podružbljanjem vloge in odgovornosti vseh delavcev pri izvajanju nalog, ki izhajajo iz pravilnika o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti in na osnovi tega pravilnika sprejetih drugih dokumentov.

S sprejetimi dokumenti smo sprejeli tudi obveznosti in odgovornosti za varovanje družbenega premoženja, zaščite delovnih in družbenih interesov, odnose do dela, discipline in drugih varnostnih ukrepov.

Delovne legitimacije so samo eden od ukrepov pri izvajanju omenjenih obveznosti.

Celoten postopek in navodila so opisana v organizacijskem predpisu, ki ga je na podlagi koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito Iskra PPC izdelala strokovna služba DO Invest servis.

Delovne izkaznice se uvajajo v celotni Iskri. TOZD in DO bodo sprejeli lastne organizacijske predpise glede na pogoje, lokacijo in posebnosti. Delovno zaokrožene TOZD, ki so na isti lokaciji ali isti stavbi sprejmejo enoten predpis o delovnih izkaznicah.

Z uvedbo in nošenjem delovnih izkaznic niso kratene pravice in osebnostna svoboda, nasprotno, s tem izkazujemo urejenost naše sestavljene organizacije združenega dela.

Alojz Ivančič

Delovno predsedstvo na strokovnem posvetu v Novi Gorici.

INGRE—Zagreb, Instituta Nikola Tesla Beograd, Hidroelektrarne na Neretvi iz Mostarja, Elektro—Gorenjske iz Kranja, Zagrebske in ljubljanske elektrofakultete, Hidroelektroprojekt iz Skopja, iz Iskre in drugod je v okviru programa poslušalo izvajanja Boštjana Skorjaka, dipl. ing. iz Iskre—Avtomatike in Dušana Mirjaniča dipl. ing. iz Titovih zavodov Litostroj.

V okviru povzetka skupnega referata sta prisotne seznanila z osnovnimi razlogi, ki so narekovali obnovo in avtomatizacijo Hidroelektrarne Doblar in v nadaljevanju opisala obseg in potek rekonstrukcijskih del in koncept avtomatizacije.

Rafael Manfreda je govoril o organizaciji avtomatizacije HE Doblar

delovala je predvsem pri obnovi hidroelektrarn na Dravi in pri avtomatizaciji nove hidroelektrarne Formin. Zadnje večje delo pa predstavlja uspešna avtomatizacija hidroelektrarne Sjenica v Srbiji, ki je daljinsko upravljana in kot prva jugoslovanska hidroelektrarna obratuje brez posadke.

Elektronski turbinski regulator, katerega je Iskra vgradila v hidroelektrarno Doblar, je plod domačega znanja ter skupnega razvoja Iskre in Litostroja. Zanj so njuni razvijalci v letu 1977 iz sklada Borisa Kidriča prejeli nagrado za izume in izpolnitve.

Udeležence je pozdravil Lucijan Vuga — predsednik IS SO Nova Gorica.

HIDROELEKTRARNA DOBLAR

je bila zgrajena v obdobju 1936—39, ko je pričela obratovati s tremi agregati moči po 15 MW. Elektrarna na Soči je tako ves čas do obnove in avtomatizacije, to je 40 let, obratovala brez večjih okvar in popravil. Njena letna možna praktična proizvodnja je ca 141.000.000 kWh.

Da bi zagotovili nadaljnje varno obratovanje, so Soške elektrarne iz Nove gorice v letu 1974 kot investitor pristopile k njeni modernizaciji. Obnovo Francisovih vertikalnih turbin katere so bile narejene v RIVA Milano, je opravil Litostroj. Pri eno leto

Udeleženci posveta si ogledujejo staro komandno ploščo HE Doblar.

Vso skrb razvojno-raziskovalni dejavnosti

Tretje interno posvetovanje o razvojno-inovacijski dejavnosti v Iskri je za nami. Tega pomembnega srečanja so se, kot smo že poročali, udeležili številni vodilni strokovnjaki iz Iskre, poleg njih pa tudi mnogi ugledni gostje, oboji pa so s tveljavitvijo prispevki omogočili, da je posvetovanje izredno uspelo, da je pokazalo na uspehe, pa tudi probleme, ter tako nakazalo pot, po kateri moramo v prihodnje na področju razvoja in inovacij. V našem tedniku bomo namenili posvetovanju vso pozornost ter v nekaj prihodnjih številkah objavili povzetke vidnejših referatov.

„MLADE V RAZVOJNO DEJAVNOST“

Posvetovanja se je udeležil tudi predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipančič. V začetku je spregovoril o izrednem pomenu razvojno-inovacijske dejavnosti, hkrati pa poudaril, da kljub dokajšnjim naporom v Iskri ne moremo biti zadovoljni z dosedanjimi rezultati. Pri tem je opozoril zlasti na prevelik časovni razmak med odkritjem novosti in začetkom proizvodnje določenega izdelka.

„Reorganizacija v Iskri pred petimi leti je postavila razvojno-raziskovalno delo v drugačno organizacijsko strukturo od prejšnje,“ je poudaril Anton Stipančič. „Razvojno delo smo presadili v proizvodnjo — v temeljne organizacije združenega dela,“ ohrabrilno pa je tudi to, da smo povečali finančno vlaganja v razvojno-raziskovalno dejavnost v Iskri. Po tej reorganizaciji moramo zdaj napraviti naslednji korak in na ravni delovnih organizacij ustanoviti za posamezne programe ustrezne razvojne skupine. Le-te bi morale skrbeti za zahtevnejše razvojno delo ter hitreje prenašati zasnovane zamisli na proizvodne trakove, žal pa se naši strokovnjaki vse preveč ubadajo z vsakodnevnimi tehnološkimi in proizvodnimi problemi.

„Premalo se ti naši kadri posvečajo inovacijskim dejavnostim, torej novim, oziroma izpopolnjenim izdelkom. V nekaterih naših delovnih organizacijah so to zmoto že uvideli in so začeli ustanavljati svoje razvojne organizacije, kar je vsekakor pozitivno.“

„Moje osebno mnenje je,“ je dejal predsednik KPO SOZD Iskra, „da ne bi bilo prav, če bi iz teh razvojnih skupin ustanavljali temeljne organizacije, katerih program je izključno inovacijsko, oziroma razvojno delo. S tem bi se vrnil na položaj, kakršnega smo imeli pred leti. Takšne TOZD bi najverjetneje spet videli le svoj lasten dohodkovni interes, ne pa interesa in povezanosti ter soodvisnosti od Iskrine proizvodnje.“

Anton Stipančič se je dotaknil tudi gmojnega položaja delavcev v raziskovalno-inovacijski dejavnosti. V zvezi s tem je poudaril, da je treba poskrbeti za ustrezne osebne dohodke teh ljudi, pa tudi opremljenost njihovih delovnih prostorov.

Dotaknil se je tudi Iskrinega sodelovanja z zunanjimi ustanovami — različnimi visokoškolskimi, razvojnimi in znanstvenimi organizacijami. Poudaril je, da nikakor ne smemo biti zadovoljni s sedanjim obsegom tega sodelovanja, niti z univerzo niti z njenimi fakultetami niti instituti, pa naj bo to v Sloveniji ali v drugih republikah. Zanimanje za sodelovanje z Iskro je veliko in tudi dolgoročno, „kljub nekaj svetlim točkam v našem dosedanjem sodelovanju, na primer s fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani in institutom Jožefa Stefana ter nekaj dobrim rezultatom — mikroelektronika končno le prihaja v industrijsko proizvodnjo — so to le bolj izjeme kot pravila. Menim, da gre tu za zaprtost v lastne tovarniške probleme, med lastne zidove. To posvetovanje mora dati pobude in napotke v tej smeri, sami pa

moramo na tem področju storiti mnogo več, kot smo v petletnem obdobju, ki se zdaj izteka.“

Spregovoril je tudi o problemu sodelovanja med samimi Iskrinimi razvojnimi delavci. Temu problemu je vzrok zlasti razdrobljenost Iskrinih temeljnih organizacij, omilili pa bi ga lahko s tem, da bi razvoj prenesli na raven delovnih organizacij, je menil Anton Stipančič.

Obširno se je dotaknil tudi nujnosti, da naši strokovnjaki zasledujejo razvoj in delo uglednih svetovnih firm, opozoril pa je na pogostoma negativno stran licenčnih pogodb, ki nam velikokrat, zavirajo lastno razvojno-raziskovalno delo, hkrati pa vplivajo tudi na tako imenovani hišni stil. „Poenotiti moramo izgled naših izdelkov, saj ima to določene tržne prednosti, da ne govorim o ekonomskih,“ je poudaril Anton Stipančič.

Ob zaključku je Iskrin vodilni delavec ponovil nujne naloge, ki se jih moramo v Iskri lotiti v prihodnjem obdobju, predvsem pa v bližnjem srednjeročnem načrtu. Zlasti moramo posvetiti večjo pozornost povezanosti med razvojnim delom in proizvodnjo, gmojnemu položaju delavcev v razvojnem delu in zagotovitvi financiranja tega dela. „Prav ureditev ekonomskega položaja,“ je dejal, „bo potegnila med raziskovalce tudi mlajše strokovnjake, za katere je nujno, da vzpostavijo stik s proizvodnjo prek razvojnega dela. Spremeniti bo treba tudi naš odnos do novosti, ki je zdaj dosti preveč nazadnjaški. Zlasti se nam izgublja pričakovani ekonomski učinek, predvsem zaradi pomanjkljivosti v že omenjenem časovnem razmaku med odkritjem novosti in začetkom proizvodnje,“ je med drugim poudaril predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipančič na tretjem internem posvetovanju o razvojno inovacijski dejavnosti v Iskri.

LD

posvetovanja več kot koristna, saj se v takšnem trenutku najlažje izmenjajo izkušnje, pridobljene pri konkretnem delu na hidroelektrarnah.

Manfreda Rafael — prej vodja TOZD Hidroelektrarne Doblar, sedaj vodja skupnih strokovnih služb SIS v občini Nova gorica:

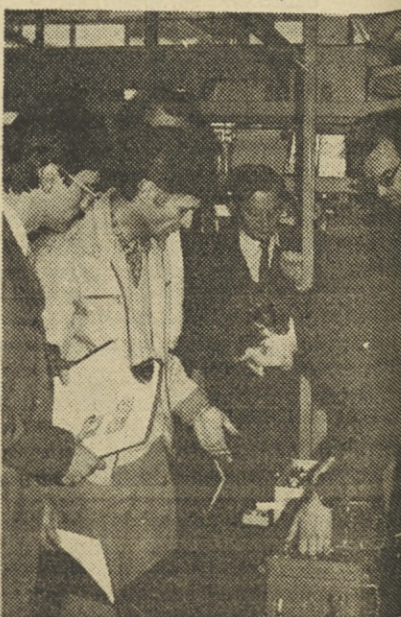
Takšno srečanje je izredno koristno. Morda se njegova vrednost še ne more pokazati v tem trenutku, ko so preostale hidroelektrarne še relativno nove in niso potrebne popravila in modernizacije. Menim pa, da bodo izkušnje, pridobljene pri obnovi Doblarja koristile še pri drugih primerih.

Dr. Ogorelec Anton, prof. na elektrofakulteti v Ljubljani:

Čeprav je bilo to v bistvu srečanje strokovnjakov iz vse Jugoslavije, sem pogrešal aktivnejše vključevanje prisotnih tovarnišev iz sosednjih republik v razgovorih.

Morda ne bo odveč omeniti še to, da je hidroelektrarna Doblar pričela z rednim obratovanjem takoj po obnovi ravno zato, ker so tako pri popravilu in avtomatizaciji kot preizkušanju z vso resnostjo in odgovornostjo sodelovali vsi delavci hidroelektrarne.

Š.D.

Med 21. in 23. 5. so nas obiskali predstavniki tehničnih vzdrževalcev Zveznega sekretariata za notranje zadeve, da bi si pridobili znanje, ki je potrebno za vzdrževanje telegrafskih kanalnih naprav VTG. Vzporedno s tem smo jim prikazali tudi izbor merilnih naprav potrebnih za vzdrževanje telegrafskih zvez in zvez za prenos podatkov. Izkoristili smo priložnost in jim prikazali tudi telefonske multipleksne naprave in druge proizvode, ki so zanje zanimivi.

(B.Č.)

Glasilo — odraz Iskre

Pogovor z novim predsednikom časopisnega sveta našega glasila „Iskra“ Janezom Kernom je potekal sproščeno in tovarniško, tako da bi skoraj lahko rekli: šlo je za informativno, koristno in nasvetov bogato redakcijsko sejo.

Kako gledate kot novi predsednik časopisnega sveta na dosedanje delo in na koncept našega glasila?

Nujnost, da bi organizirali in oblikovali neki medij, ki bi predstavljal neposreden vir informiranosti delavcev v Iskri, se je pokazala že pred mnogimi leti. Sodim, da je glasilo (v vsej svoji razvojni dobi) doseglo danes zavidljivo raven, in vsekakor predstavlja osrednji informativni medij. Mislim, da časopis danes povsem ustreza potrebam, željam in volji delavcev, zato obenem menim tudi, da je treba njegovo vlogo, položaj in vsebino še bolj približati neposrednemu proizvajalcu, tako da se bo v glasilu še bolj izražalo in odražalo hotenje delavcev. Posebna naloga glasila pa je tudi v tem, da opravlja funkcijo krepitve naše samoupravljalne zavesti in delegatskega sistema. Mislim, da je to eno najpomembnejših poslanstev, ki jih je glasilo opravljal že doslej in jih mora opravljal tudi v bodoče.

Glasilo mora biti odraz naših notranjih dogajanj, hkrati mora prenašati širše družbeno-politične in gospodarske pojave in dogodke v našo sredino. Ne smemo pa pozabiti, da je glasilo vzpodbujati v naših delovnih sredinah, v naših TOZD in DO tudi lokalne informativne liste in druge oblike obveščanja.

Ni treba posebej poudarjati, da je Iskra velik poslovni kompleks, v katerem je vloga glasila tudi v tem, da se medsebojno spoznavamo in čutimo. V tem je vgrajena tudi integrativna komponenta glasila. Ena izmed naših bodočih, najbolj perečih nalog je zato usposobitev, oziroma okrepitev delovanja časopisnih svetov. To je prvi pogoj, za vsebinsko obogatitev glasila in neposredno približanje vsebine članov delavcem.

Kaj pa konkretno mislite o delu časopisnih svetov in možnosti za pridobitev delavcev v krog sodelavcev lista?

Ena izmed glavnih nalog našega časopisnega sveta je gotovo, da se lotimo naše gospodarske in družbeno-ekonomske problematike v smislu komentiranja, ne le evidentiranja dogodkov, na drugi strani pa morajo biti v časopisu priobčena mnenja in usmeritve delavcev. To seveda terja od

vseh nas veliko angažiranosti, predvsem v smislu vzpodbujanja. Ti prispevki delavcev so lahko kratki zapisi in tudi osebna mnenja, ki bodo prispevali, da bo časopis poleg tega, da uspešno sledi družbeno-političnemu dogajanju tudi bolj bralen. V glasilu pa bi morali vključevati še več tematike, ki neposredno zadeva življenje in delo v TOZD.

Kaj vse mislite pod „bralnostjo“?

V našem glasilu bi bilo treba, če že ne nenehno, pa vsaj občasno objavljati stvaritve, zapise, mnenja, potopise naših delavcev, ne samo o dogajanjih znotraj, ampak tudi njihovo vključevanje v širšem pomenu besede. O rekreaciji, kulturnem izživljanju, športu — tako da bi bilo glasilo celovitejša podoba življenja Iskrašev. Pa tudi križanka ali šala bi lahko dobili mesto na straneh Iskre. V glasilu pogrešamo kratkih opisov v poljudno-znanstveni in razumljivi obliki o naših izdelkih, predvsem tistih, s področja široke potrošnje, zavedajoč se pri tem tudi tega, da je glasilo široko brano in širše aktualno — ne le znotraj Iskre. Prepričan sem namreč, da precejšen del delavcev ne pozna niti naših osnovnih programov in, da šele v izlozkih Iskraši vidijo, kaj vse Iskra proizvaja. V tem smislu bi bil naš časopis lahko tudi reklamni medij.

Kako bi lahko sindikalna organizacija aktivno vplivala, da bi se krog naših sodelavcev zvečal?

Vsi se zavedamo, da je danes izredno izpostavljena vloga družbenopolitičnih organizacij, še posebej sindikata — in ker je Iskra glasilo sindikata, razumljivo vzpodbuja vse naše delovne sredine za večje angažiranje pri časopisu. Tudi vnaprej bomo na naših sindikalnih dogovarjanjih iskali za naše sodelovanje nova pota.

Seveda pa je vzporedno treba iskati nove oblike in možnosti za pristop naših neposredno odgovornih delavcev, to je novinarjev do vseh virov informacij. Pozabiti pa tudi ne smemo na vključevanje mladih v časopisu.

V zvezi z našo osnovno organizacijo sindikata pa naj še dodam, da bi skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v svojih delovnih sredinah morali najti ljudi, ki imajo voljo pa tudi ustrezne intelektualne sposobnosti, nagnjenja in posluš slediti dogajanjem v svoji delovni sredini in to v primerni obliki pisati za glasilo; pri tem pa se ti aktivisti vsekakor tega dela ne bi smeli sramovati in se bati, da bi bil njihov prispevek preveč ne-

posreden. Taka organiziranost bi tudi z drugega vidika krepila našo notranjo samoupravljalno zavest v smislu usposabljanja širšega kroga delavcev za javno nastopanje.

Kako bi lahko povečali odgovornost in neodvisnost novinarjev Iskre pri obravnavanju problemov? V kakšnem jeziku naj novinarji pišejo?

Naši novinarji so najbolj odgovorno jedro piscev v glasilu, vendar se dostikrat zaradi nerazumevanja znajdejo v težkih situacijah, bodisi, da nimajo možnosti dobiti določenih informacij, bodisi, da njihova vloga ni ustrezno cenjena.

Tudi njihov položaj v smislu položaja družbenega delavca ni dovolj jasno opredeljen. S področja statusne opredelitve in ureditve odnosov ter možnosti za delovanje novinarjev bo zato treba še marsikaj storiti. Tudi pogoji dela znotraj Iskre so zelo heterogeni. Te stvari moramo poenotiti in pogledati tudi sisteme nagrajevanja novinarjev.

V samoupravni socialistični družbi poslovnih skrivnosti ni in jih ne more biti. Že z vidika glasila, ki naj med drugim krepí samoupravljalno zavest naših delavcev, da bi lahko suvereno in jasno odločali na področju družbeno-ekonomskih in delitvenih odnosov, morajo biti informacije celovite, neposredne, korektno, zapisane v poljudni in razumljivi obliki, ne pa v visokem strokovnem in tehničnem jeziku.

Novinar se mora vselej zavedati, komu namenja članek. Če ga namenja strokovnjakom, —kar v principu ne bi smelo biti slučaj, saj mora biti namenjen predvsem širšemu krogu bralcev — mora biti, seveda, strokovno podprt. Na sploh pa bi se bilo treba izogibati tujk ali pretežkih strokovnih izrazov. Tukaj je naloga novinarjev izredno težka, mislim pa, da so naši novinarji za to usposobljeni in da bodo to tudi poslej s svojim delom dokazovali.

Mara Ovsenik

Mandatno obdobje v znamenju ekonomske rasti

„V preteklem mandatnem obdobju 1978 — 80. smo v DS IEZE sprejeli največ odločitev s področja gospodarjenja v naši DO. Prizadevali smo si za čimbolj ekonomično poslovanje, v ta namen potrdili in pripravili več investicij. Hoteli smo močno, akumulativno in napredno delovno organizacijo. Pred vami, novi delegati Delavskega sveta so še mnoge neizpolnjene naloge. Želim, da bi jih samoupravno reševali, uspešno, v interesu delovnega kolektiva naše delovne organizacije!“ Tako se je na prvi seji DS v sredo 21. maja poslovil dosednji predsednik Žarko Kranjc.

KONSTITUIRANJE DELAVSKEGA SVETA

Volilna komisija je ugotovila, da so volitve v TOZD in Delovni skupnosti skupnih strokovnih služb potekale v mejah predpisov in da so delegati v samoupravna telesa pravilno izvoljeni. Rezultati volitev pa so bile:

Delavski svet DO IEZE: Ig nac Gjerkeš Magneti, Janez Gruden Magneti, Franjo Škol Keramika, Franc Bečan Keramika, Rajko Hren Polprevodniki, Grošelj Roman Polprevodniki, Janez Levičar Polprevodniki, Stane Skubic Polprevodniki, Pavel Debeljak Orodjarna, Alojz Gorenjc Orodjarna, Vesna Fajdiga DSSS, Alojzija Potokar DSSS, Franc Korošič SEM, Mitja Žura SEM, Vojin Gardašević Feriti, Jože Grudnik Feriti, Dimitrij Hariš Feriti, Ivan Gimpelj KEKO, Vlasto Kodre KEKO, Angela Kuhelj KEKO, Janez Drmaž HIPOT, Stane Grubar HIPOT, Peter Luštek HIPOT, Darko Pavlin HIPOT, Slavko Pirc Upori, Drago HIPOT Upori, Franc Šiško Upori, Cirila Divjak IE, Ratko Štemberger IE, Franc Šunta Elektroliti, Leopold Vukšinič Elektroliti. **Samoupravna delavska kontrola:** Marjan Blažič, Zdenka Kopač, Stane Hrnauš, Marjan Sešek, Sašo Sedmak, Dušan Gabrijelčič, Jože Sadar, Albina Pečar, Slavko Homan, Franc Božič, Ivan Božič, Marija Glušič.

Odbor za finance: Jože Žerjav, Danica Čemič, Slavka Zupančič, Zvone Dešman, Darinka Plevel, Breda

Novi predsednik DS IEZE Franc Šunta.

Razveseljivo je tudi, da so v IEZE stroški rasli počasneje od lanskega enakega obdobja. Tudi zaposlenih je le toliko, kolikor so predvideli v programu za letošnje leto. Najbolj pa je razveseljivo dejstvo, da akumulacija raste z zelo pozitivnim trendom, kar kaže na višjo ekonomičnost poslovanja.

Vse to je sad stabilizacijskih prizadevanj, ki so jih vtkali v letošnje gospodarske načrte. Torej se v ekonomiki gospodarjenja že kažejo pozitivni rezultati.

Poročevalca sta opozorila tudi na

Med glasovanjem na prvi seji DS.

Miklavčič, Alojz Pajk, Božo Verbič, Mimica Škrinjar, Marjan Šuštar, Ruža Jereb in Slavka Šinigoj.

Odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra: Vili Punčuh in Boštjan Smrke.

Delavski svet SOZD Iskra: Josipina Černetič, Majda Deržaj, Vojin Gardašević, Albin Mak in Jože Pirkovič.

Delavski svet je nato soglasno izvolil za svojega predsednika Franca Šunto in za podpredsednika Ignaca Gjerkeša. Franc Šunta je 37-letni elektrotehnik iz mokronoških Elektrolitov. V Iskri je zaposlen že 16 let in je opravljal že več vodilnih in vodstvenih funkcij v samoupravnih organih, družbenopolitičnih organizacijah in v strokovnih službah domače TOZD.

Nato je Delavski svet imenoval svoj izvršni organ: Odbor za gospodarjenje v tej sestavi: Majda Drnovšek, Marija Rangus, Franc Kovačič, Jože Kerin, Lojze Pajk, Polde Vukšinič, Mensur Alič, Franc Čampa, Marjan Trtnik, Rudi Lepša, Peter Šiler in Milan Petelin.

Poleg tega je DS izvolil novega delegata v SIS SRS za ekonomske odnose s tujino Avgusta Bregara iz komercialnega področja.

POSLOVANJE V LETOŠNJEM LETU

O poslovanju v letošnjem letu sta poročala v glavnem s podatki iz prvega tromesečja Otmar Zorn in predsednik KPO Stane Kovačič. Poslovanje je bilo v prvem tromesečju uspešno, čeprav z nekaterimi postavkami niso zadovoljni. Dohodek je bil 43 % večji kot v istem obdobju lani, OD so se v masi dvignili za 24 %, kar je v skladu z resolucijo o stabilizaciji gospodarstva.

F. Kotar

negativne postavke, ki jih je treba popraviti, po možnosti pa odpraviti v celoti. Tako niso zadovoljni z dosežki fizičnega obsega proizvodnje, ki je bil v prvem četrtletju dosežen le z 19 % namesto z načrtovanimi 25 %. Tudi z izvozom niso dosegli predvidevanj, čeprav so izvozili 3 % več kot lani v istem obdobju. Dosegli so le 18 % predvidenega izvoza za letos.

Žal pa je vezava obratnih sredstev v zaloge porasla nad vsa pričakovanja. Zato manjka obratnih sredstev in prihaja do občasnih nelikvidnosti. Kopičenje zaloga je ekonomsko gledano zelo negativno. Praktično pa je to razumljivo. Zaradi pomanjkanja surovin in polizdelkov na domačem trgu in pri težavah z uvozom reprodromateriala, so v TOZD „za vsak primer“ nakopičili vsega tistega, za kar se bojijo, da ne bodo dobili proti od dobaviteljev. Vsekakor bo treba zmanjšati zaloge, sicer bo preveliko agaziranje sredstev vplivalo na gospodarjenje in ekonomske rezultate.

Nekateri delegati, tako iz trboveljskih Polprevodnikov, iz mokronoških Elektrolitov in vižmarske keramike so poročali o analizah in javni razpravi ob trimesečnih poročilih v svojih TOZD. Razprava je pokazala, da so bili delovni in ekonomski rezultati v 11 TOZD IEZE kaj različni.

Najdalj so se razpravljali zadržali ob negativnih rezultatih v TOZD Keramika. Ta je namreč sredi sanacije zaradi negativnih rezultatov v lanskem letu. Sanacijski program pa se izvaja zelo mlačno, z malo prizadevnosti in zato brez vidnih uspehov. Ponavljajo se nizki dosežki v proizvodnji, slaba kvaliteta, izmet presega normalne

(Nadaljevanje na 4. strani)

TOZD ELEKTROLITI MOKRONOG

Japonski strokovnjaki v novi tovarni

Gradnja novih poslovnih prostorov v mokronoški Iskri gre h koncu. Začeli so že s selitvijo nekatere nove opreme iz provizoričnih prostorov. Postavljajo tudi najsodobnejšo visoko produktivno avtomatsko proizvodnjo opreme, ki so jo uvozili z Japonske. Japonski strokovnjaki, ki sami sebi pravijo koordinatorji, so trije inženirji za področje mehanike, elektromehanike in elektronike.

Srečanje z japonskimi strokovnjaki smo izkoristili za kratek pogovor.

Japonski in domači strokovnjaki pri delu.

kom principe ter možnosti vzdrževanja.

V Iskri sem zelo zadovoljen. Sprejeli so nas zelo odprto in naletel sem na veliko zanimanje za tehnologijo in sodobno proizvodnjo. Prepričan sem se o visoki ravni strokovne pripravljenosti Iskrinih strokovnjakov.

Mi vsi trije Ikuo Ono, Masami Ogawa in Kenzo Hosono smo bili tudi sicer pri vas v Mokronogu zelo lepo sprejeti. Srečali smo se z vrsto simpatičnih in zanimivih ljudi, ki nam skušajo čim bolj ustreči. Tudi s hrano smo zadovoljni, čeprav smo morali z našega domačega riža presedlati na vaš krompir. Ker pa pri tem ne manjka mesa, se ob tolikih dobrotah res ne moremo pritoževati.

Precej strojev v mokronoški Iskri je že postavljenih.

Mandatno obdobje v znamenju ekonomske rasti

(Nadaljevanje s 3. strani)

norme in najtežje je, da so nesoglasja v kolektivu še kako živa. Zato je Delavski svet naročil Kolegijskemu poslovnemu organu, naj tesno sodeluje s komisijo za izvajanje sanacijskega načrta v tej TOZD. Sodelujejo pa naj tudi vse strokovne službe DO in TOZD, da se stanje popravi. To je pomembno tudi zato, ker je od proizvodnje v Keramiki odvisno tudi delo v tovarnah v Žužemberku in Šentjernej, ki uporabljajo tehnično keramiko za svoje izdelke.

Zlasti pa je Delavski svet pozval družbenopolitične organizacije v TOZD Keramiki, naj naredijo vse, da se uredijo notranja nasprotja in trenja. Na tej seji je DS sprejel in potrdil več qredlogov samoupravnih aktov. Tako Samoupravni sporazum o zagotavljanju kakovosti izdelkov in storitev v SOZD Iskra in Samoupravni sporazum o nagrajevanju dosežkov v SOZD Iskra in podeljevanjem „Nagrade Iskre“ in „Priznanj Iskre“. Sprejel je tudi informacijo o napredovanju priprav za lastni računski center. F. Kotar

TOZD POLPREVODNIKI TRBOVLJE

Prvomajska listina ZSJ

Prejšnji ponedeljek je predsednica sindikata (iz trboveljske Iskre sprejela iz rok predsednika ZSJ Mike Špiljka prvomajsko listino v priznanje za plodno delo sindikalne organizacije. To priznanje vsako leto podeljuje zveza sindikatov Jugoslavije po tem TOZD in eni občinski sindikalni organizaciji iz vsake republike in pokrajine. Priznanje je nagrada za plodno družbenopolitično delo in dobre ekonomske rezultate TOZD. Ob tej priložnosti smo prosili za razgovor predsednico OO sindikata Iskre v Trbovljah Stano Strniša in direktorja TOZD Polprevodniki Staneta Kovačiča.

Stana Strniša, predsednica OO TOZD Polprevodniki: delavci kolektiva Polprevodnikov so vložili zadnja leta mnogo naporov, da smo postali kolektiv, ki družbi prinaša pozitivne ekonomske rezultate in sebi zasluži pošten kos kruha. Pred leti smo bili več let stalni „zguharji“. Ta položaj nas je pripeljal do notranjih trenj, nesoglasij in kar je bilo najtežje, do negativnih poslovnih rezultatov. Mislim, da smo Prvomajsko listino zaslužili s tem, ker smo poiskali vse notranje rezerve, uredili notranjo disciplino, ali bolje rečeno samodisciplino in ker smo izboljšali planiranje ter na vseh možnih pozicijah zamenjali uvožene z domačimi surovinami. Visoko smo povečali produktivnost, izboljšali tehnologijo in predvsem uredili notranje odnose. Proizvodnjo smo gradili predvsem na lastnem znanju in ne več na dragih uvoženih licencah. Povečali

Stane Kovačič.

ekonomsko raven in lahko naredili tudi več za družbeni in osebni stan-

Predsednik ZSJ Mika Špiljak in predsednica sindikata Iskre v Trbovljah Stana Strniša sta nazdravila uspehom in bodočemu delu.

smo izvoz in visoko zvišali produktivnost ter ekonomičnost poslovanja.

Ob vsem tem smo poživili družbenopolitično delo, poglobili samoupravne odnose in poživili delo sindikalnih skupin, kar je porok za resnično samoupravljanje in dejanski delegatski sistem. Dosegli smo solidno

stalnem spisku „zguharjev“. Manjkalo nam je sposobnega strokovnega kadra, kar se je odrazilo v nerentabilnem proizvodnem programu.

Kako smo stanje normalizirali? Osnovna organizacija ZK je na enem od sestankov sprožila vprašanje strokovnemu teamu, koliko je izgledov,

IZVRŠILNI ODBOR SINDIKALNE KONFERENCE DO Industrije elementov je imel v petek 23. maja sejo, na kateri so obravnavali letošnje poslovanje, sanacijo v TOZD Keramiki in še nekatera organizacijska vprašanja. Ugotovili so, da bo treba v kolektivih TOZD resneje in globlje pretresti vprašanje proizvodnje in izvoza, ki zaostajata za predvidevanji. Ekonomski rezultati poslovanja pa so dobri, celo nad predvidevanji. Sanacija v Keramiki pa je še vse preveč stihijna in se premalo drži sanacijskega programa. Odbor je naložil družbenopolitičnim organizacijam Keramike nalogo, naj se polno aganžirajo pri izvrševanju sanacijskega načrta.

dard našega kolektiva. Uredili smo družbeno prehrano v tovarni in delo Komisije za šport se je razmahnilo. Ob sodelovanju mladine pa smo razgibali tudi rekreacijo, šport in poskrbeli za zdravo letovanje v našem delu počitniškega doma na Lošnju. Sindikat podpira reševanje stanovanjskih vprašanj, čeprav je tu še marsikaj odprtega.

Stane Kovačič: „Težko bi povedal, kaj nam pomeni Prvomajska listina. Mislim, da moram najprej urediti vtise, da bom čutil, kaj pomeni to visoko priznanje zvezi sindikatov Jugoslavije. Čeprav se v kolektivu zavedamo, da smo naredili le vse tisto, kar v naši družbi mora narediti delovni kolektiv neke tovarne. Seveda pa to, kar se narediti „mora“, zahteva mnogo truda. Pred leti smo bili na da se preneha z zgubaštvom. Dolgo-

letne obljube, da se bo ekonomsko in proizvodno stanje spremenilo, so se ponavljale iz leta v leto, učinka pa ni bilo. Vodilne ljudi smo postavili pred dejstvo, da je treba narediti revolucionaren korak v rentabilen proizvodni program in tako zagotoviti socialno varnost kolektivu in bodočnost tovarni.

Seveda je ta ostra zahteva naletela na odpor pri nekaterih. ZK pa je povezana s sindikatom in mladinsko organizacijo, vztrajala na spremembah. Sindikat je angažiral celoten kolektiv in strnjeno s komunisti in mladinci uspel. Po spremembah v „generalni liniji“ smo prek sindikata zainteresirali vsakega posameznika za vestno in gospodarno delo. Ljudje so sodelovali. Opustili smo slabe programe, lotili smo se posodabljanja tehnologije in v kratkem je postalo

poslovanje rentabilno. Dvignili so osebni dohodki in nekaj je ostalo tudi za dvig družbenega standarda kolektiva.

Mislim, da smo uspeli sebi in drugim dokazati, kaj lahko naredi plodno sodelovanje sindikata, zveze komunistov in mladine s samoupravnimi organi ter strokovnimi ljudmi. Vse strukture so se angažirale za en cilj: uspešno poslovanje na podlagi odprtih računov in zdravega samoupravljanja. Mislim, da smo ravno zaradi tega dobili visoko priznanje jugoslovanskih sindikatov. Gotovo je dejstvo, da so naša prizadevanja opazili tudi v širši skupnosti zato je to kolektiv Polprevodnikov v Trbovljah veliko priznanje in tudi obveznost, bomo plodno delo nadaljevali.“

F. Kotar

DO ELEKTROMECHANIKE KRANJ

IZ TOZD TEA

Uspešno v I. trimesečju

Poslovanje v prvem trimesečju v Tovarni telefonskih elementov in aparatov je bilo relativno uspešno. Z letnim planom za letošnje leto smo si zadali nalogo, izdelati za 289.291.000 din izdelkov, od tega 157.486.000 din v eksterni proizvodnji in za 131.805.000 din v interni proizvodnji, doseženo pa je bilo skupno za 288.906.560 din izdelkov, oz. 99,9 % plana, ali 31 % več kot v enakem obdobju lani. Eksterna proizvodnja pa je bila dosežena s 104 % ali 41 % več kot v predhodnem obdobju. Iz tega se da ugotoviti, da je TOZD TEA srazmerno dobro izpolnjevala plan eksterne proizvodnje. Delno gre to ugodno doseganje tudi na račun nekoliko slabšega doseganja interne proizvodnje.

Doseganje plana eksterne proizvodnje bi bilo lahko še večje, če bi uspeli odpraviti čakalne ure, ki jih je bilo v prvih treh mesecih letošnjega leta kar 18.500, ali 30 % več kot v istem obdobju preteklega leta. Največji problem čakalnih ur je bil v pomanjkanju materiala iz uvoza. Te rezultate je TOZD dosegla s 1621 zaposlenimi, ali za 0,2 % več kot v preteklem obdobju lanskega leta, kar pomeni, da bo potrebno še bolj racionalno zaposlovati nove delavce.

Če iz proizvodnje letošnjega trimesečja izločimo vpliv cen, to je da letošnjo proizvodnjo vrednotimo po cenah leta 1979, dobimo povečanje fizičnega obsega proizvodnje za 13,6 %, od tega odpade 0,2 % povečanja na večjo zaposlenost, preostali del 13,4 % pa predstavlja dvig fizične produktivnosti.

Izvoza je bilo 8 % celotnega prihodka (21.230.434 din), ali za 5 % več kot je bilo planirano ter približno

trikrat več kot v istem obdobju lanskega leta. Porabljena sredstva za doseg celotnega prihodka so znašala 171.386.910 din materialnih sredstev in amortizacije, kar je 7 % več kot je bilo planirano in 42 % več od preteklega leta. Ko primerjamo rast proizvodnje in rast stroškov, ugotovimo da rastejo stroški kar za 28 % hitreje od rasti proizvodnje.

V petek, 23. maja 1980 je našo delovno organizacijo obiskala delovna skupina CK ZKJ. Ogledala si je temeljni organizaciji ATC in TEA, nato pa so se gostje pogovarjali s predstavniki družbenopolitičnega življenja in vodstva Elektro mehanike o uveljavljanju Zakona o združenem delu s poudarkom na dohodkovnih odnosih in delovanju organizacije ZK v Iskri Elektromehaniki.

Dopolnitev sistema solidarnosti

V lanskih stališčih slovenskih sindikatov o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu, je posebej poudarjen tudi del osebnega dohodka za socialno in materialno varnost delavcev. Ta je zelo pomemben za izvajanje praktične socialne politike, saj je v organizacijah združenega dela pomembno število delavcev, za katere je poleg načela delitve po delu treba uporabiti tudi načelo solidarnosti. Načelo solidarnosti pa izhaja — kot vemo — iz družbene narave dohodka in iz skupnih interesov — da si dohodkovno povezani delavci solidarnostno zagotavljajo določeno raven sredstev za osebne dohodke.

V Elektromehaniki se že nekaj let ob razpravah o socialni politiki pojavlja problem „starejših, invalidnih in zdravstveno manj sposobnih delavcev“ (tako so jih opredelili v eni izmed temeljnih organizacij), ki nujno terja dopolnitev našega internega sistema solidarnosti. To kategorijo zaposlenih pogosto gledamo širše, kot delavce s tako imenovano zoženo delovno sposobnostjo.

Za kaj v bistvu gre? Že dolga leta precej uspešno rešujemo probleme delavcev, ki iz različnih vzrokov, najpogostejše povezanih z zdravstvenim stanjem, ne morejo več opravljati svojega dela. Navadno najprej zdravnik predlaga spremembo dela. Nato socialni delavec in vodja dela poiščeta ustreznije delo. Seveda se je pri tem treba ozirati na osebni dohodek, ki ga delavec dosega z opravljanjem novega dela.

Tako poenostavljeno opisani postopek lahko uvrščamo med oblike tako imenovane zgodnje rehabilitacije, ki ima velik pomen v tem, da se začenja ukrepati zgodaj, že tedaj, ko so vidni šele prvi znaki nekega spremenjenega telesnega ali psihičnega stanja. Če sotate razporeditve delavcev na druga dela in naloge uspešne, se zelo zmanjša investicija. Naši dokaj uspešni praktični na tem področju gre zasluga da imamo sorazmerno nizko stopnjo invalidizacije.

Seveda pa s postopkom razporejanja na druga dela in naloge ne moremo vedno uspešno rešiti posameznih primerov. Velikokrat se zatakne pri osebnem dohodku, pri čemer starejši delavci (ženske nad 45 let in moški nad 50 let, pri izpolnjenosti drugih pogojev) po dosedanjem sistemu niso prikrasani. Nadalje se ožijo možnosti za razporeditve na druga dela in naloge. V nekaterih temeljnih organizacijah so sedanjosti možnosti že skoraj v celoti izčrpane. To in pa spontano iskanje delnih izhodov iz zadrege, ko po dosedanjem načinu ni več možnosti za uspešne rešitve, je privedlo strokovno službo, da je začela ponovno iskati celovitejšo rešitev.

Strokovna služba je pripravila model aktivnosti, ki po eni strani nakazuje postopek do konkretnih rešitev posameznega primera, po drugi strani pa do potrebne formalne odločitve za dopolnitev dosednjega sistema solidarnosti.

Glavni elementi modela so naslednji: 1. V posamezni temeljni organizaciji je treba problematiko delavcev z zoženo sposobnostjo opredeliti s tehnološko, tehničnimi, organizacijskimi, kadrovskimi in drugimi vidiki.

2. V posamezni temeljni organizaciji je treba opredeliti delavce, ki jih bodo uvrstili v kategorijo delavcev z zoženo sposobnostjo. Pri tem pa morajo upoštevati strokovno opredelitev, da so to vsi tisti delavci, ki zaradi telesnih in psihičnih, dalj časa trajajočih stanj ne morejo opravljati širšega oziroma za neko delovno okolje povprečnega razpona del in nalog, temveč le individualnim značilnostim izbran ožji obseg del in nalog. 3. Delavce z zoženo sposobnostjo razvrstijo v dve skupini: ki ne morejo več zadovoljivo izpolnjevati delovne obveznosti, vendar jim delo po zahtevnosti in raznovrstnosti ustreza in jih zadovoljuje, ki jim delo ustreza za zadovoljivo izpolnjevanje delovnih obveznosti, pa je neka psihična ali socialna značilnost taka, da močno moti ali celo onemogoča njihovo delo.

4. Ugotovili je treba razloge, zaradi katerih je pri delavcih prišlo do problema. 5. Oblikovati je treba poseben solidarnostni sklad, iz katerega bi se krila razlika do primerne (!) osebnega dohodka v tistih primerih, ko delavci ne morejo več zadovoljivo izpolnjevati splošnih delovnih obveznosti.

6. Po predpisnem postopku sprejeti dopolnitve ustreznih samoupravnih splošnih aktov.

7. Delavski svet temeljne organizacije pa mora najprej model aktivnosti sprejeti, kar pomeni, da pristaja na tak (predlagani) način reševanja in na aktivnosti, ki bi pripeljale tudi do formalne dopolnitve sistema solidarnosti.

Kot vsak poskus stvari urediti bolje, je tudi ta v grobih obrisih podan model nameren na različna nasprotovanja. Predvsem na ocenitev, da ni v skladu s pozitivnimi predpisi. Pravniki in drugi razlagalci zakonov se bodo morali sporazumeti. Problem obstaja, treba ga je razreševati. Slovenski sindikati so se lani jasno opredelili: „Samoupravni splošni akt naj za delavce, ki zaradi zmanjšane sposobnosti trajneje ne morejo več dosegati predvidenih rezultatov dela, opredeliti tudi pogoje in način zagotavljanja osebnih dohodkov, kot bi jih v povprečju dosegali, če se ne bi zmanjšala njihova delovna sposobnost.“

P. Polak

Urejanje družbenoekonomskih odnosov med DSSS in TOZD

Izraz svobodna menjava dela v svojem strogo pojmovnem smislu ne more označevati drugačnih družbenoekonomskih odnosov kot tistih, ki se vzpostavljajo med ljudmi z menjavo dela. V tem smislu je izraz kategoričen in ne vzbuja dvomov. Ljudje torej ne menjujejo rezultatov dela — niti proizvodov kot uporabnih vrednosti in niti proizvodov transformiranih v blago, ampak neposredno samo delo.

Po količini dela, ki ga je posameznik opravil v družbi oz. po njegovem deležu v fondu porabljenega dela v družbi, bi dobil iz skupnega družbenega proizvoda določeno količino dobrin. Ta količina dobrin pa bi po količini dela, ki je bila porabljena za njihovo proizvodnjo, ustrezala njegovemu prispevku oz. bi bila po količini dela enaka njegovi porabljeni individualni količini dela.

Marx pravi: „Isto količino dela, ki jo je dal družbi v eni obliki, dobi vrnjeno v drugi obliki.“

Podlaga družbenoekonomskih odnosov, v katerih proizvajalci ne menjujejo blaga, ampak količino dela v eni obliki a enako količino dela v drugi obliki, je poleg kolektivistične, na skupni lastnini proizvajalnih sredstev temelječi družbi, tudi neblagoven način proizvodnje v celotni družbeni produkciji.

V našem samoupravnem združenem delu, ki smo ga zasnovali z ustavo in ga gradimo na podlagi izpeljav iz nje in iz ZZZ, pa je v izhodišču implicirano, da se blagovni proizvodnji ne odrekamo in se s tem tudi moremo odreči delovanju s takšno proizvodnjo povezanih in iz nje izvirajočih ekonomskih zakonitosti. Blagovna proizvodnja, pravi Kardelj, na današnji stopnji razvoja in z njo povezana svobodna tržna menjava proizvodov, še daje možnost za razmah svobode delavca in delovnega kolektiva pri njunem delu.

Seveda pa trg funkcionalno ne pogujeje socialistične družbene ureditve v tem smislu, nasprotno — v socializmu je treba razvijati dejavnike, ki dolgoročno gledano, vodijo k odmiranju tega trga. Trga in njegovega vpliva pa ne odpravljamo z državnimi dekreti. Odmiranje trga je lahko le posledica in rezultat v daljnji bodočnosti nadaljevanega procesa samoupravne integracije združenega dela.

Vendar pa smo kljub temu, da ohranjamo blagovno proizvodnjo in blagovno-tržno menjavo, uvedli na določenih področjih odnosov med proizvajalci družbenoekonomsko kategorijo svobodne menjave dela. To pa pomeni, čeprav globalno, da na nekaterih segmentih odnosov vendarle že uresničujemo Marxovo vizijo neblagovne proizvodnje oz. menjave dela. Uresničujemo jo, toda z omejitvijo. V čem so omejitve:

1. Ne gre za splošno uveljavljeno menjavo dela, ampak le za določene segmente menjave, ker nastopajo kot proizvajalci storitev delavci v delovnih skupnostih.
2. Da so delavci v TOZD udeleženi v odnosih blagovne menjave.
3. Da proizvajalci storitev v delovnih skupnostih še ne menjujejo dela v Marxovem

smislu. Ti proizvajalci menjujejo količino dela v obliki storitev za količino dela, izraženega z dohodkom, ki ga jim odstopi druga stran menjave — TOZD.

Delavci — proizvajalci v materialni proizvodnji neposredno ali posredno povečujejo proizvodno moč svojega dela in s tem svojo možnost za večjo produkcijo dohodka. To pa seveda pomeni, da delavci v delovnih skupnostih dejansko soustvarjajo dohodek, ki ga končno pridobijo delavci v materialni proizvodnji z blagovno-denarno menjavo na trgu. Vendar pa so tehni razlogi, da o teh odnosih govorimo kot odnosih svobodne menjave dela. Z izrazom svobodna menjava dela smo opredelili pojav in odnose, ki jih dejansko še ni. Delamo pa to zavestno in hote, ker so takšni odnosi na relaciji materialna proizvodnja — delovne skupnosti odnosi svobodne menjave.

Če danes govorimo o svobodni menjavi dela pomeni, da s tem odpravljamo proračunski ali temu podoben način podjetniškega in državnega financiranja teh dejavnosti. V zakonu o združenem delu so obdelani temeljni sistemski elementi svobodne menjave dela, vendar ne v tolikšni meri, kot sta obdelani drugi dve kategoriji. V ustvarjanju dohodka — skupni dohodek in skupni prihodek. Kot rečeno je element dohodkovnih odnosov — svobodne menjave dela manj obdelan, vendar pa je v njem podana temeljna koncepcija, zlasti 13. člen z opredelitvijo pravic dela z družbenimi sredstvi, potem 64. člen, ki daje osnove, pomembne pri vzpostavljanju slehernega družbeno-ekonomskega odnosa, nato še vrsta drugih členov in 4. del Zakona o združenem delu.

Vzpostavljamo svobodne menjave dela praktično pomeni, da udeleženci skupaj opredelijo predmet menjave, da skupaj planirajo obseg, kakovostne aspekte, pogoje in način poteka menjave, da si zagotovijo vsklajevanje stališč o skupnih zadevah, da zagotovijo nemoteno opravljanje tekočega dela z ustreznim prilivom sredstev, da opredelijo kriterije za določanje velikosti povračila oz. cen, da opredelijo medsebojno odgovornost, jamstvo in riziko, da predvidijo način sporazumevanja in reševanja sporov itd.

Vsebinsko jedro svobodne menjave dela je v tem, da so v teh odnosih tudi proizvajalci storitev zainteresirani in se morajo boriti, da bodo imeli porabniki njihovih storitev — delavci v materialni proizvodnji velik dohodek, kajti edino le večji dohodek teh proizvajalcev omogoča tudi njim, da pridejo do večjega.

Izhodiščna je opredelitev, da so v svobodni menjavi dela vsi, ki so v njej udeleženi, zainteresirani na večjem dohodku, ki pa se ustvarja le v materialni proizvodnji.

V razpravah, ko se je ugotavljala potreba po zakonu, ki določa skupne osnove svobodne menjave dela, je bilo sprejeto, da naj bi bili v tem zakonu obdelani temeljni sistemski elementi svobodne menjave dela. Te elemente pa Zakon o združenem delu rešuje le na ravni konceptov — „Osnutek tega zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela.“ Iz uvodnih splošnih določb velja omeniti 5. člen, ki opredeljuje, kaj je neposreden rezultat vloženega dela izva-

jalcev storitev. Za tak rezultat se šteje izvršeni program storitev in opravljanje določenih dejavnosti.

V zvezi s planiranjem so v tem delu osnutka določbe, ki se nanašajo na vsa področja svobodne menjave dela. Pri tem je zlasti pomemben 6. člen, ki pravi, da uresničevanje svobodne menjave dela temelji na skupnem planiranju potreb in zmogljivosti. V 8. členu osnutka je rečeno, da delavci delovnih skupnostih za opravljanje del skupnega pomena vsklajujejo svoje plane s skupnim planom v DO oz. SOZD.

V zasnovi odnosov svobodne menjave dela pa je največji problem opredelitev osnov in meril, po katerih poteka svobodna menjava dela. Osnutek zakona v 36. členu navaja, kaj je treba zlasti opredeliti v osnovah in merilih za ustvarjanje prihodka oz. pridobivanja dohodka delovnih skupnostih.

V 37. členu so merila, ki naj jih udeleženci opredelijo zato, da bodo lahko ugotavljali prispevek delavcev v DSSS k skupnim poslovnim rezultatom delavcev v TOZD. Predlagatelji osnutka so navedli tale merila: — merila za količino in kakovost opravljenih storitev,

— merila za zahtevnost dela glede na strokovno usposobljenost, pogoje dela in odgovornost,

— merila za gospodarsko ravnanje s sredstvi,

— merila za dohodkovni učinek investicijskih in drugih poslovnih odločitev.

Merila, ki jih bomo uveljavljali v teh odnosih, razumljivo ne morejo biti dokončna in jih bo treba nadomeščati z drugimi boljimi ali pa jih revidirati in brusiti, da bodo v čim večji meri zadostila potrebi po ugotavljanju dejanskih prispevkov.

V začetni fazi bodo še tako nepopolna in neizdelana vendarle boljša kot pa fiksirana — določena relativna udeležba delovne skupnosti v dohodku — kar pa je v praksi žal še pogost pojav.

A. Jug

EKIPA ISKRE DRUGA

Končana je občinska liga v kegljanju. Ekipe Iskre v postavi Pečar, Kordež, Zevnik, Bregar, Grmič, Sajovic, Hkavc ter Pičulin je zasedla odlično drugo mesto. V občinski kegljaški ligi je nastopalo 8 klubov oziroma sekcij. Tekmovanje se je odvijalo po dvokrožnem sistemu 6 x 100 lučajev. V občinski kegljaški ligi so igrali vsi igralci kranjskega Triglava. Tako sta za ekipo Elektro nastopala bivša državna reprezentanta Jože Turk in Tone Česen. Za kegljaški klub Sava pa sta igrala prvo in drugo plasirani iz lanskega prvenstva Iskre Anton Šemerl ter Cveto Zalokar.

Rezultati tekmovanja:

1. Sava	14 12	2 0 24 + 2176
2. Iskra	14 11	3 0 22 + 561
3. Simon J.	14 10	4 0 20 + 868
4. Elektro	14 9	5 0 18 + 1043
5. Kravac	14 4	10 0 8 — 850
6. Borec	14 4	10 0 8 — 1053
7. Gumar	14 4	10 0 8 — 947
8. Jelovica	14 2	12 0 4 — 1798

Marjan Pičulin

POPRAVEK

V prejšnji številki glasila se je v članku tov. Pavlina v prvih treh mesecih vrnila napaka. Pravičen napis nad predzadnjim razpredelkom v tabeli se glasi „Izplačani OD v I. trim. 80 — NOD“.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se pri srčno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem ter sindikatu TOZD MN za lepa darila, ki me bodo vedno spominjala na leta, katera smo preživeli skupaj. Še enkrat iskrena hvala!

Tončka Podmenik

MOZIRSKA KOČA — SMREKOVEC — SLEME

Planinska sekcija ISKRA Elektromehanika bo priredila v soboto, 14. junija izlet na obronke Mozirskih hribov. Odhod avtobusa izpred kranjskega hotela Creina bo ob 6. uri, peljal pa bo do žičnice za Golte. Od tu se bomo povzpeli do Mozirske koče, nadaljevali pa po grebenih do doma na Smrekovcu. Po krajšem počitku bomo sledili Slovenski planinski transverzali do Slemenca. Skupaj bo hoje 5 — 6 ur, tako da predvidevamo povratek v Kranj med 17. in 18. uro. Cena prevoza je 60.— din.

Prijave in vplačila sprejema tov. Pajk Olga, tel. 2822 do srede, 11. junija.

TRIM POHOD NA VELIKO POLJANO

OOS ISKRA Elektromehanika in ŠD Kokrica prirejata v nedeljo 1. junija IV. TRIM POHOD NA VELIKO POLJANO z izhodiščem v Trsteniku, do koder bosta ob 6.30 in 7.30 peljala posebna avtobusa iz Kranja. Hoje bo približno za dve uri, poskrbljeno bo za okrepčilo tako med potjo kot na cilju.

Vabljeni!

Razglas izida volitev v DS SOZD Iskra

o ugotovitvi izida volitev delegatov delovnih organizacij in delovne skupnosti skupnostih služb SOZD v delavski svet SOZD in odbor za samoupravni delavski nadzor SOZD, ki jih je razpisal delavski svet SOZD Iskra na svojem 10. zasedanju dne 27. 2. 1980.

Navzoči člani volilne komisije SOZD:

1. OBLAK Jože, predsednik komisije
2. ANČIK Mitja, tajnik komisije
3. KOMPARA Zvezdana, namestnik člana komisije.

Komisija prične z delom 20. 5. 1980 ob 12.

Ugotovitve:

1.

Komisija ugotovi, da je prejela zapisnike o izidu volitev od vseh volilnih enot t.j. delovnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb SOZD, razen od delovne organizacije Iskra Industrija sistemov elektronike in zvez Ljubljana, kjer volitve niso bile opravljene.

Delavci te novoorganizirane delovne organizacije so sicer po konstituiranju v lanskem letu izvedli volitve 3 delegatov v delavski svet SOZD in izvolili:

1. CVELBAR Vido — delovna skupnost skupnih služb DO Ljubljana
2. DULAR Predraga — TOZD Telefonski in telegrafski sistemi Ljubljana
3. ŽNIDAR Alojza — TOZD Tovarna elektronskih elementov Horjul, katerih mandate je delavski svet SOZD potrdil na svojem 8. zasedanju dne 29. 10. 1979.

Niso pa tudi bile v tej delovni organizaciji, kljub urgencam, opravljene volitve 2 delegatov v odbor za samoupravni delavski nadzor SOZD ter sta ostali obe delegatski mesti delavcev te delovne organizacije v odboru nezasedeni.

Po pismenem sporočilu delovne organizacije bodo volitve v odbor opravljene v juniju 1980.

2.

Kar zadeva časovno izvedbo volitev po sklepu 10. zasedanja delavskega sveta SOZD, t.j. da morajo biti volitve opravljene do 10. 4. 1980, volilni izidi pa dostavljeni tajniku volilne komisije SOZD do 15. 4. 1980, ugotavlja komisija, da je pri nekaterih delovnih organizacijah prišlo do večjega časovnega odstopanja, tako pri izvedbi volitev, zlasti pa pri dostavi volilnih izidov.

Zato je volilna komisija lahko ugotovila izid volitev šele danes, ko je zbrala vse potrebno gradivo.

3.

Kar zadeva udeležbo na volitvah, je komisija po pregledu zapisnikov volilnih enot ugotovila, da se je po posameznih volilnih enotah glasovalo:

1. Elektromehanika od skupno 10.060 volilcev — 8.826
2. IEZE od skupno 3.298 volilcev — 2.478
3. ZMAJ od skupno 426 volilcev — 387
4. ŠIPO od skupno 3.460 volilcev — 2.966
5. Avtoelektrika od skupno 3.227 volilcev — 2.834
6. Avtomatika od skupno 3.608 volilcev — 3.008
7. Kondenzatorji od skupno 1.523 volilcev — 1.355
8. ISEZ (niso volili)

9. IC od skupno 2.069 volilcev — 1.652
10. ZORIN od skupno 139 volilcev — 123
11. IKM od skupno 51 volilcev — 47
12. ISE od skupno 347 volilcev — 302
13. ŠC od skupno 55 volilcev — 50
14. DS SS od skupno 64 volilcev — 59

VSZD kot celoti, je torej od skupnega števila 28.327 volilnih upravičencev, glasovalo 24.357, ter se volitev ni udeležilo 3.970 volilnih upravičencev in cela DO ISEZ (8. volilna enota), ki šteje 1.333 volilnih upravičencev.

Vsi kandidati so dali na kandidaturu svoj pismeni pristanek, tako da se izvoljenim kandidatom lahko izda potrdilo o izvolitvi.

4.

Glede volilnega postopka je komisija ugotovila še to, da so v 9. volilni enoti Iskra Commerce Ljubljana poleg delegatov kandidirali in volili tudi njihove namestnike. Pri tem volilna komisija ne more potrditi izvolitve namestnikov delegatov, kajti po samoupravnem sporazumu o združitvi DO v SOZD Iskra (čl. 65/1 in čl. 83/2), sistem namestnikov ni predviden, kajti omenjena člana določata le delegate v delavski svet SOZD po ključu števila zaposlenih v delovni organizaciji in delegate v odbor za samoupravni delavski nadzor SOZD g lede na to ali je delovna organizacija enovita ali ne.

O tem stališču je bil tudi že obveščen predsednik volilne komisije Iskre Commerce s strani tajnika volilne komisije SOZD neposredno po prejemu in pregledu volilnega gradiva.

Zato volilna komisija ne more potrditi izvolitve:

a) namestnikov delegatov Iskre Commerce v DS SOZD:

1. BARBORIČ Antona
2. KAPELJ Jožeta
3. TRUDEN Klare
4. VIDMAR Boža
- b) namestnikov delegatov Iskre Commerce v odbor za samoupravni delavski nadzor SOZD:

1. LUCKMAN Edite
 2. RESNIK Miloša
- in bo izdala potrdilo o izvolitvi samo izvoljenim delegatom.

5.

Komisija ugotovi naslednji:

IZID VOLITEV:

A) v delavski svet SOZD

1. volilna enota: Iskra—Industrija za telekomunikacije in elektromehaniko Kranj

- 1) ABERŠEK Alojz, TOZD Merilne naprave Kranj
- 2) BRAJNIK Cveto, TOZD CEO Ljubljana
- 3) GOLOB Pavel, TOZD TEA Kranj
- 4) JUG Alojz, TOZD TEL Blejska Dobrava
- 5) KOŠIR Peter, TOZD Števeci Kranj
- 6) KRIŽNAR Franc, TOZD Nabava Kranj
- 7) LAMPIČ Lado, TOZD TSD Kranj
- 8) LAVRENČIČ Franc, TOZD Instrumenti Otoče
- 9) MRAK Miha, TOZD MSO Ljubljana
- 10) SERAŽIN Silvo, TOZD ATC Kranj
- 11) SUHADOLNIK Brane, TOZD Prodaja Ljubljana

2. volilna enota:

- Iskra—Industrija elementov za elektroniko Ljubljana
- 1) ČERNETIČ Josipina, TOZD Elektroliiti Mokronog—razvoj Lj.
 - 2) DERŽAJ Majda, TOZD SEM Ljubljana
 - 3) GARDASEVIČ Vojin, TOZD Feriti Ljubljana
 - 4) MAK Albin, TOZD Polprevodniki Trbovlje
 - 5) PIRKOVIČ Jože, TOZD Upori Šentjerne

3. volilna enota:

- Iskra — Industrija baterij ZMAJ, Ljubljana
- 1) MRHAR Franc, TOZD Baterije Ljubljana
 - 2) STRMOLE Ig nac, TOZD Specialne baterije Še itvid pri Stični

4. volilna enota:

- Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov Škofja Loka
- 1) BERGANT Franc, TOZD Elektromotorji Železniki
 - 2) GLUŠIČ Peter, TOZD TV Pržan Ljubljana
 - 3) JESENOVEC Janez, TOZD Antene Vrhnika
 - 4) MORE Jaka, TOZD Gospodinski aparati Reteče
 - 5) PENKO Silvo, TOZD Sprejemniki Sežana (PPC Lj.)

5. volilna enota:

- Iskra — Industrija avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica
- 1) ČOPI Miran, TOZD Delovna sredstva Šempeter
 - 2) GROBIŠA Emil, TOZD Mali zaganjalniki Šempeter
 - 3) PLATIŠE Andrej, TOZD Žarnice Ljubljana
 - 4) PRINČIČ Alfonz, TOZD Veliki zaganjalniki Šempeter
 - 5) TRAMPUŠ Robert, TOZD Vžigalne tuljave Bovec

(Nadaljevanje na 6. strani)

OB DNEVU MLADOSTI

Tekmovanje ekip OO ZSMS in ZRVS

V nedeljo, 18. maja je bilo v Cerkljah letošnje tradicionalno patrolno—orientacijsko tekmovanje ekip OO ZSMS in ZRVS občine Kranj, ki ga vsako leto v počastitev dneva mladosti organizira občinska konferenca ZRVS občine Kranj v sodelovanju s krajevno organizacijo ZRVS. Letos je bila to krajevna organizacija iz Cerkelj. Letošnjega tekmovanja, ki je bilo zelo uspešno organizirano, se je udeležilo 13 ekip OO ZSMS in 14 ekip ZRVS. Škoda je, da se letos ni udeležila tekmovanja nobena mladinska ekipa iz kranjskih delovnih organizacij. Za posamezne ekipe krajevnih organizacij ZRVS pa so tekmovali tudi številni Iskraši, katerih ekipe so dosegle pomembne rezultate.

Vsi navzoči so z enominutnim molkom počastili spomin na tovariša Tita. V pozdrav govoru je Borut Kobi, predsednik občinske konference ZRVS občine Kranj, med drugim dejal, da se to tekmovanje organizira v počastitev dneva mladosti in

rojstnega dneva tovariša Tita. Letos je to tekmovanje dobilo še posebno mesto in ga bodo tudi v prihodnje organizirali v njegov spomin. Največ uspeha med mladinskimi ekipami je imela druga ekipa Gimnazije Kranj in ZRVS iz Cerkelj, ki je tudi lani zmagala na tekmovanju v Dupljah. Ekipe so morale odgovarjati na vprašanja iz zgodovine NOB na temo Kokrška četa v okolici Cerkelj, hoditi po azimutu, odgovarjati na vprašanja o nujenju prve pomoči, metati so morale ročno bombo v cilj ter streljati z vojaško puško.

Rezultati: OO ZSMS — Zmagala je druga ekipa Gimnazije Kranj s 234 točkami in dosegla tudi najboljši rezultat tekmovanja, drugo mesto si delita s 218 točkami tretja in enajsta ekipa Gimnazije, četrta je peta ekipa Gimnazije, peta pa mladinska ekipa iz Cerkelj.

Med ekipami ZRVS je zmagala prva ekipa Cerkelj z 230 točkami pred drugo ekipo Cerkelj s 229 točkami in ekipo Gorič, ki je zbrala 227 točk. Četrta je bila ekipa Kokrice s 217 in peta tretja ekipa Planine s 214 točkami.

Janez Kuhar

Janko Kokalj, sicer zaposlen v TOZD TEA, je tekmoval za krajevno organizacijo ZRVS Goriče, ki je osvojila odlično tretje mesto. Iz rok predsednika občinske konference ZRVS Kranj Boruta Kobija prejema posebno priznanje ZRVS.

Razglas izida volitev v DS SOZD Iskra

(Nadaljevanje s 5. strani)

6. volilna enota:

Iskra — Industrija za avtomatiko, Ljubljana
1) GIMPELJ Albert, TOZD ELA Novo mesto
2) PRESKER Vinko, TOZD Orodja Ljubljana
3) STERLE Marjan, TOZD Sestavni deli Ljubljana
4) ŠTEMBERGER Jože, DS 1, Ljubljana
5) VERBIČ Tatjana, TOZD Trženje Ljubljana

7. volilna enota:

Iskra — Industrija kondenzatorjev Semič
1) MAKOVEC Franc, TOZD Elektronski kondenzatorji Semič
2) POČ Anton, TOZD Mehanski deli in naprave Semič
3) SAJE Brane, TOZD Energetski kondenzatorji Semič

8. volilna enota:

Iskra — Industrija sistemov elektronike in zvez, Ljubljana
1) CVELBAR Vida, DS SS Ljubljana
2) DULAR Predrag, TOZD Telefonski in telegrafski sistemi, Lj.
3) ŽNIDAR Alojz, TOZD Tovarna elektronskih elementov Horjul
Ti delegati sr bili izvoljeni po konstituiranju DO, njihov mandat pa je DS SOZD potrdil na 8. zasedanju 29. 10. 1979.

9. volilna enota:

Iskra — Commerce Ljubljana
1) ČEBELA Jože, TOZD Servis Ljubljana
2) KLEMENČIČ Miloš, TOZD Zunanji trg Ljubljana
3) ZORC Zvonka, TOZD Marketing Ljubljana
4) ZORKO Vili, TOZD Domači trg Ljubljana

10. volilna enota:

Iskra — ZORIN Ljubljana
1) MOČNIK Franc, TOZD CAOP Ljubljana
2) STRMOLE Savo, TOZD BII Ljubljana

11. volilna enota:

Iskra — Inštitut za kakovost in metrologijo Ljubljana (enovita DO)
1) ADILI Mitja, dipl. oec.
2) FRANJIČ Jaka

12. volilna enota:

Iskra — Invest servis Ljubljana (enovita DO)
1) PAVČEK Vlado
2) ROZMAN Rudi

13. volilna enota:

Iskra — Šolski center Kranj (enovita DO)
1) ALEŠ Milan
2) VOLARIČ Jože

14. volilna enota:

Iskra — Delovna skupnost skupnih služb SOZD Ljubljana
1) HOMAR Olga
2) PAVLICA Miloš

vsi za mandatno dobo 2 let.

B) v odbor za samoupravni delavski nadzor SOZD ISKRA:

1. volilna enota:

Iskra — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko Kranj
1) HAJDINJAK Štefan, TOZD Instrumenti Otoče
2) KEPIC Mirko, TOZD MSO Ljubljana

2. volilna enota:

Iskra — Industrija elementov za elektroniko Ljubljana
1) PUNČUH Viljem, TOZD Industrijska elektronika Kostanjevica
2) SMRKE Boštjan, TOZD KEKO Žužemberk

3. volilna enota:

Iskra — Industrija baterij ZMAJ Ljubljana
1) ERBEŽNIK Lado, TOZD Baterije Ljubljana
2) MAYER Marijan, TOZD Baterije Ljubljana

4. volilna enota:

Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov Škofja Loka
1) JURJAVČIČ Mira, TOZD Montaža Idrija
2) ZALAR Srečko, TOZD Prodaja Ljubljana

5. volilna enota:

Iskra — Industrija avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica
1) PAVLETIČ Branko, TOZD AET Tolmin
2) VOLK Evgen, TOZD Generatorji Šempeter

6. volilna enota:

Iskra — Industrija za avtomatiko Ljubljana
1) BOGDANOVIČ Radivoje, TOZD Razvojni inštitut Ljubljana
2) ČERMAN Stane, TOZD Trženje Ljubljana

7. volilna enota:

Iskra — Industrija kondenzatorjev Semič
1) TOMAŽEVIČ Marjan, TOZD Energetski kondenzatorji Semič
2) SIMONIČ Peter, TOZD Elektronski kondenzatorji Semič

8. volilna enota:

Iskra — Industrija sistemov elektronike in zvez Ljubljana
Volitve niso bile opravljene. Po dopisu št. 100/83 CM—ZM od 6. 5. 1980 bodo opravljene v juniju 1980.

9. volilna enota:

Iskra — Commerce Ljubljana
1) ŠEBENIK Elizabeta, DS SS Ljubljana
2) VIRANT Peter, TOZD Servis Ljubljana

10. volilna enota:

Iskra — ZORIN Ljubljana
1) CRČEK Fani, TOZD CAOP Ljubljana
2) ŽITKO Berto, TOZD BII Ljubljana

11. volilna enota:

Iskra — Inštitut za kakovost in metrologijo Ljubljana
1) KRAMER Boris, dipl. ing.

12. volilna enota:

Iskra — Invest servis Ljubljana
1) MURAUŠ Boštjan

13. volilna enota:

Iskra — Šolski center Kranj
1) KORDEŽ Alojz

14. volilna enota:

Iskra — Delovna skupnost skupnih služb SOZD Ljubljana
1) ČEHOVIN Mirjam

vsi za mandatno dobo 2 let.

6.

Volilna komisija izda vsem delegatom, ki so bili izvoljeni na teh volitvah potrdila o izvolitvi.

Ljubljana, 20. 5. 1980.

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROŠNJO

TOZD TGA, RETEČE

Namesto uvoženih domači materiali

Stabilizacijsko leto med drugim pomeni precejšnje spremembe v načinu proizvodnje, saj je nadomeščanje uvoženega z domačim materialom postalo nuja. Zaradi pomanjkanja uvoznih pravic pa so še zlasti prizadete OZD, ki imajo proizvodni program, vezan na dobršno mero uvoženih repromaterialov. Med njimi so na visokem mestu tako imenovani finalisti.

Tokrat bomo pobile pogledali kako so se procesa uvajanja domačega, kjer je še včeraj bilo uvoženo, lotili v Tovarni gospodinjstkih aparatov v Retečah. Ta TOZD ima vse tiste značilnosti, o katerih smo spregovorili v začetku, povrh pa je značaj njegove proizvodnega programa v srži finalistični — množica kooperantov in dobaviteljev na eni strani, pa tudi široka paleta izdelkov na drugi. Težave se pravzaprav začenejo že pri začetnem krogu, ki ga vzpodbuja čez vse razumne mere aktiven proces draženja surovne nafte, končujejo pa se pri prodajnih cenah izdelkov, ki prihajajo z montažnih trakov. Cene materialov se vztrajno dvigujejo, cene končnih izdelkov pa ostajajo na ravni začetka preteklega leta.

Proizvajalec je prav zato poleg pospešenega dvigovanja produktivnosti — prisiljen v vse mogoče in nemogoče prijeme, da bi vsaj za silo še obvladoval položaj. Zaradi pomanjkanja uvoznih pravic — ki so vsaj v našem primeru administrativne, saj je Tovarna močan izvoznik — je na visokem mestu iskanje domačih proizvajalcev do sedaj uvažanih repromaterialov. Kaj so v Retečah na tem področju že dosegli?

TOZD SPREJEMNIKI, SEŽANA

Novo mladinsko vodstvo

V sežanski Tovarni sprejemnikov so mladinci 21. maja pripravili volilno konferenco OO ZSMS. Poleg razprave o delu v preteklem obdobju in definiranju zahtev za delo v bodoče, so izvolili tudi novo predsedstvo in vodstvo. Dosedanji predsednik Miro Zorec je predal dolžnost Borisu Valenčiču, novi predsednik je Goran Škamperle, tajnik Nadjia Zadnik.

Hkrati z volitvami so mladi ocenili delo v preteklem mandatnem obdobju in ugotovili vrsto pomanjkljivosti v delu. Na prvem mestu je prav gotovo preozek krog mladih, ki se aktivno vključujejo v delo OO, v okviru diskusije pa so kritično ocenili tudi miselnost prejšnjega dela mladih, da vsa aktivnost zamre hkrati z zaključkom delovnega dne. Kritično so ocenili tudi prisotnost na volilni konferenci, saj je od 112 mladih, ki združujejo delo v tej TOZD seji prisostvovalo le 30 članov.

V zvezi z ugotavljanjem uspešnosti dela v preteklem obdobju, so mladi ugotovili, da morajo prav na osnovi spoznanj graditi aktivnost v sedanjem mandatu. Osrednja pozornost članov ZSMS v sežanski TOZD je bila usmerjena zlasti v širitev članstva ZSMS in v pospešitev aktivnosti hkrati z večanjem števila aktivnih v OO. Ugotovili so, da jim to ni uspelo, saj je od 112 članov ZSMS v Tovarni sprejemnikov aktivnih le slaba desetina. Iz tega pa seveda izvira osnovna dolžnost novega vodstva, da tako neugodno strukturo spremeni.

Predsednik ZSMS TOZD Sprejemniki — Boris Valenčič.

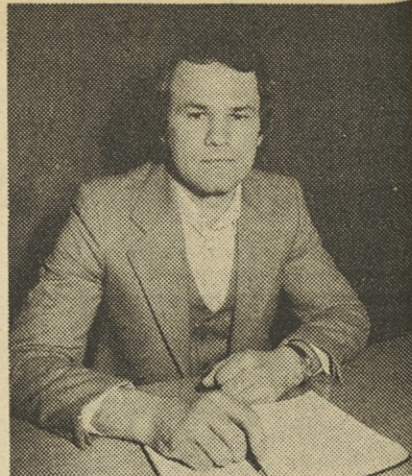
Ob pregledu dela so mladi ugotovili tudi maloštevilnost mladih komunistov in temu primerno prisotnost najbolj osvečenih članov v svojih vrstah. Zaradi tega, kakor sami pravijo, tudi ni zaživel evidentiranje kandidatov za sprejem v ZK, prešibko pa je tudi idejno politično delo.

Uspehi, čeprav je ves proces pravzaprav še v povojih, so že omembe vredni. Plinski kuhalnik P-3A, npr., izdelujejo v letnih serijah, ki se gibljejo okrog številke 80.000. To je precejšnja serija, zato so tudi na videz najdrobnejše zamenjave še kako pomembne — če ne prej, ob zaključku leta zagotovo. Vse do nedavnega so za ta izdelek uvažali celotne plinske regulacije, dobršen del tega pa so že našli pri domačih proizvajalcih. Ne še v celoti, vendar že toliko, da predstavlja ta delež kar 50 % fizičnega obsega izdelka. Še svetlejša pa je perspektiva, saj izgleda, da bo izdelek kmalu lahko v celoti izdelan iz domačega materiala.

Zanimiv je tudi štedilnik Corona. Zanj so še do nedavnega uvažali tečaje vrat, zdaj pa so že našli domačega dobavitelja (RŠC Velenje). Pri istem štedilniku so že lani uspeli zamenjati Venturijevo cev francoskega proizvajalca z enakovrednim domačim izdelkom — sedaj jih izdeluje LTH iz Škofje Loke. Še vrsta sestavnih delov, ki so bili še ne tako dolgo tega vezani na uvoz, je sedaj prav v tem štedilniku domačih — pokrov gorilca, plinske šobe, termoelemente že več kot 1 leto izdeluje domači proizvajalec. Nekoliko odmaknjena je le še prihodnost domačega proizvajalca tehnološko precej zahtevnega regulacijskega ventila. Izgleda pa, da bo uspelo tudi to. Pri istih štedilnikih tudi signalne ure ne bodo več uvožene. Od maja jih namreč že izdeluje Insa iz Zemuna, tečejo pa že dogovori za programske ure.

Precejšnja postavka v proizvodnji in v končni ceni štedilnikov je nerjaveča pločevina. Praktično še do predvčerajšnjim je bila dobava le-te vezana izključno na uvoz, prav zdaj pa že doteke prve količine iz Slovenskih železarn. Podobno kot pri pločevini so se za proizvodnjo plastičnih ohišj pričeli dogovori z domačim proizvajalcem plastične surovine za predelavo. Izgleda, da je zaradi nespособnosti dobavitelja (OKI Zagreb), da bi dobavil zadostne količine granulata, zadeva še vprašljiva. Vsaj dokler se ne bodo izkristalizirale uvozne pravice tega proizvajalca.

Prepričljivim podatkom, ki govori, da je v Jugoslaviji še precej mož-

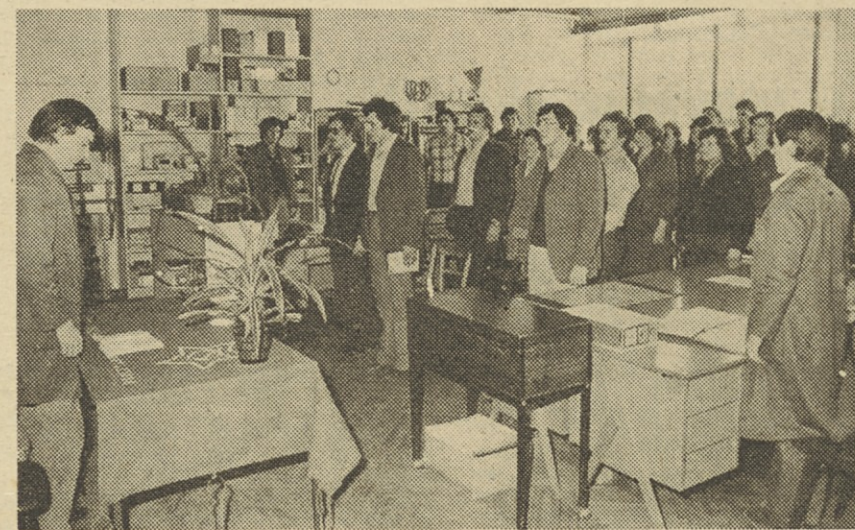
Franc Jenko — vodja nabave v TOZD TGA.

nosti, pa je potrebno na rob pristaviti tudi neugodnosti, ki iz tega izvirajo. V Retečah pravijo, da je največja ovira nadomeščanja tujih z domačimi materiali cena slednjih. V povprečju je menda enkrat do dvakrat dražja od enakovrednih uvoženih, problematične pa so dostikrat tudi zahtevane količine. Proti pričakovanju s kvaliteto ni težav!

V preteklih 2 letih, odkar teče proces nadomeščanja uvoženih z domačimi materiali, beležijo v Retečah že solidne uspehe. Precejšnje so seveda tudi možnosti v bodoče, saj se pri določenih izdelkih v kratkem času lahko zamenja en material z drugim, pri drugi vrsti proizvodov pa je zamenjava počasnejša in zahteva večje spremembe v proizvodnji. Osnova uspešnejšega dela pa je seveda v še bolj razvejanem sodelovanju in dogovarjanju z dobavitelji, precej pa bo nedvomno prispevala tudi vzpostavitev — čeprav postopna dohodkovnih odnosov.

Se nekaj na tem področju — novi izdelki, ki jih v Retečah že vpeljujejo v redno proizvodnjo, bodo domala v celoti sestavljeni iz domačih materialov. Naj na prvem mestu omenimo novi pomivalni stroj, ki je z izjemo programatorja, ki ga v Jugoslaviji nihče ne izdeluje, v celoti domač proizvod. To pa bo poleg že popisane nadomeščanja, obrodilo bogate sadove v bodočem srednjeročnem obdobju. V letu 1978 je bil v celotnem deležu vrednosti proizvodnje kar s 23 % zastopan uvozni material. Že lani je ta delež padel na 21 %, letošnji plan, ki kaže, da bo brez večjih težav realiziran, navaja podatek 18 %, rezultat srednjeročnega plana pa za leto 1985 navaja le še skromnih 15 %.

Stane Fleischman

Mladi so z enominutnim molkom počastili spomin na predsednika Tita.

Temelj nadaljnje aktivnosti, poleg širjenja kroga aktivnih, bo zlasti v prizadevanjih za dvig produktivnosti. To nameravajo pospešiti z racionalizacijami in inovacijami, pa tudi z moralnim nagrajevanjem najboljših delavcev. Več pozornosti bodo namenjali izobraževanju ob delu, saj ugotavljajo, da je prav med mladimi še precejšen odstotek tistih, ki nimajo dokončane osnovne šole ali strokovne izpopolnitve na delovnem mestu. Problematika, ki se ji ne bodo mogli

izogniti, je reševanje stanovanjskih vprašanj. Gre zlasti za vplivanje pri oblikovanju te politike, saj je le na ta način možno sistemsko reševanje problema, s katerim se sooča vrsta mladih, zaposlenih v tej TOZD.

Vseh teh problemov pa samostojno seveda ne bodo mogli reševati, zato bo velikega pomena sodelovanje z ostalimi družbeno političnimi organizacijami, ki tam delujejo.

SF

TOZD ELEKTROMOTORJI

Mladinci spet zasukali rokave

V stabilizacijskem letu, ko si vsi po svojih najboljših močeh prizadevamo za krepitev gospodarske trdnosti, prispevajo svoj delež tudi mladi. Naj poudarimo zlasti mlade iz Železnikov, ki v zadnjem času domala vsako prsto soboto izkoristijo za različne delovne akcije — od dela v proizvodnji pa do

sortiranja odpadkov in odpadnih surovin v tovarni.

Takšna akcija, ki se je je udeležilo 11 prostovoljcev, je bila v Tovarni elektromotorjev v soboto, 26. aprila. Mladi so se odločili, da bodo uredili tisto, za kar med rednim delom običajno ni časa. Pospravili in sortirali so odpadne surovine, ki jih bodo v livarni zopet uporabili. Korist je na ta način pravzaprav dvojna — v proizvodnjo so vrnili prepotrebne surovine, obenem pa še uredili okolico in zmanjšali število nepotrebnih kupov, ki so marsikje že ovirali tovarniški „promet“!

SF

Pri čuvarjih našega neba

Pripadniki vojnega letalstva in protiletalske obrambe so v sredo 21. maja praznovali svoj praznik. Ob tej priloiki so se pridružili čestitkam našim uniformiranim fantom tudi mladi iz novogoriške Avtoelektrike; saj so ta dan obiskali vojaško karavlo Lokvica na Krasu, kjer služijo vojaški rok pripadniki vojnega letalstva. Letošnje

Milivoj Raletić – Alaga Ajdinović – Blaže Zapatovski – Simo Knežić.

praznovanje tega dne je bilo z bolečino in žalostjo v srcih zaradi nenadomestljive izgube našega najdražjega tovariša in učitelja, našega vrhovnega komandanta, maršala Jugoslavije – Josipa Broza Tita.

Mladim pripadnikom vojnega letalstva so izročili spominsko darilo v imenu celega kolektiva Avtoelektrike, v več kot dvournih prisrčnih razgovorih pa so prikazali pomen praznika ter se dogovorili za realizacijo nekaterih akcij skupnega pomena med mladimi iz Avtoelektrike in karavlo.

Med čuvarji našega svobodnega neba.

Mladi so prižgali kres

Prijetna izletniška točka Kekec nad Novo Gorico je bil 24. maja razsvetljen. Podnevi in ponoči. Mladi iz novogoriške Iskre Avto-elektrike so namreč zvečer prižgali veličasten kres v počastitev 25. maja – dneva mladosti. Njegov odsev je bil mogočen. Segal je prav do bližnjega Sabotina, kjer je iz snežno belih kamnov postavljen napis NAŠ TITO.

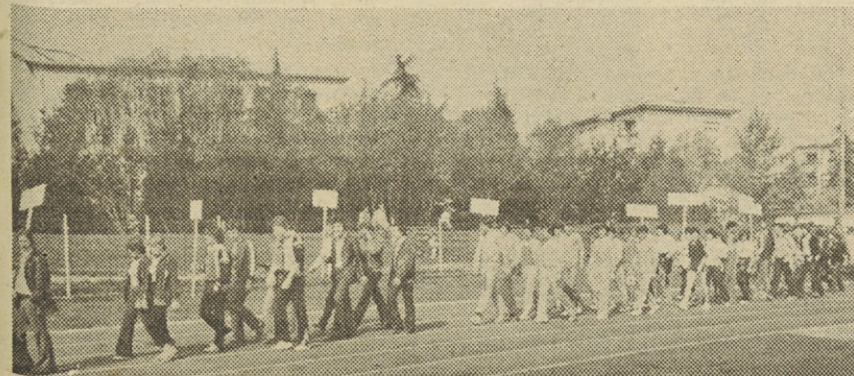
Tokrat je bilo praznovanje z bolečino in žalostjo v srcih, saj ni več med nami našega najdražjega tovariša in učitelja, tovariša Tita. Praznovali pa smo ponosno, trdno odločeni hoditi po Titovi poti, po njegovih naukih in načelih, po poti miru in prijateljstva.

M. R.

SREČANJE MLADIH DELAVCEV GORIŠKE

S svečano razglasitvijo rezultatov športnih tekmovanj, se je v soboto 24. maja pozno popoldne končalo osmo srečanje mladih delavcev Goriške. Letošnji pokrovitelj srečanja so bili mladi iz delovne organizacije „Ideal“ iz Nove Gorice.

Ze v petek popoldne so se zbrali mladi na javni tribuni, ki je potekala na temo o stanovanjski problematiki mladih v delovnih organizacijah Goriške. Naslednji dan pa so potekala športna tekmovanja, kjer je na-

Z otvoritve 8. srečanja mladih delavcev Goriške.

Ob našem obisku smo zabeležili tudi nekaj izjav teh vojakov, ki pravijo:

SIMO KNEŽIČ: Iz Sombora, kjer sem prej služil vojaški rok, so me do delili v ta složen in homogen kolektiv. To še najbolje občutim prav jaz, saj sem predsednik mladinske organizacije in sem toliko bolj seznanjen z

vsem, kar se vsakodnevno dogaja. Moram pa priznati, da je naše sodelovanje odlično, tako med vojaki in starešinami, kot med osnovnimi organizacijami ZSM tu v Opatjem selu, v Iskri, Park hotelu in Velah na Krasu. Vsekakor si prizadevamo vsi, ne samo jaz kot predsednik, da bi naše stike še bolj poglobili in da bi bili res še bolj čvrsta celota, sposobni se spoprijeti z vsemi problemi in težavami, ki bi nas morda pričeli nekega dne pestiti.

BLAŽE ZAPATOVSKI: Doma sem iz glavnega mesta Makedonije, tu

pa sem že pet mesecev. Najglobji vtis name je napravil prisrčen sprejem, ko sem prišel sem. Hitro sem spoznal, da je to enota, kjer cveti bratstvo in enotnost, kjer je razumevanje med vsemi na najvišji stopnji, enota, ki ji lahko rečemo „Jugoslavija v malem“, saj smo prijatelji in tovariši iz vseh republik naše domovine.

In še nečesa ne bom nikoli pozabil. Dan pred prvim majem je bilo, ko smo skupaj z mladinsko organizacijo iz bližnje vasi pripravili veličasten kres, ob katerem smo se pogovarjali, navezovali nova poznanstva in utrjevali vezi našega prijateljstva. Te navade, prižiganje kresov, pri nas ni, zato me je prav to močno impresioniralo, da mi bo ostalo do konca življenja v neopozabnem spominu.

ALAGA AJDINOVIČ: Čeprav sem doma iz Bihaća se mi zdi, kot da je to moj novi dom kar samo potrjuje zadovoljstvo, da tudi sam pomagam utrjevati bratstvo in enotnost, ki je tu v naši enoti res na visokem nivoju. Tudi s prebivalci teh krajev se odlično razumemo, izredno so prijazni in pogosto skupaj tudi kaj popijemo. Pohvaliti moram tudi sodelovanje z vašo delovno organizacijo in njeno samoorganiziranost. Velikokrat sem že slišal pripovedovati o Iskri, zato sem si res želel, da bi nekoč videl tudi potek proizvodnje v eni izmed delovnih organizacij. Ta želja se mi je uresničila, zato sem toliko bolj vesel, da sem pred nedavnim videl prav vašo proizvodnjo. Prav zato si bom po svojih najboljših močeh še naprej prizadeval, da bo postalo naše sodelovanje še bolj poglobljeno.

MILIVOJ RALETIČ: Pred enim mesecem sem prišel sem iz Sombora, doma sem iz Zadra, živim pa v Brežicah. Tu je veliko lepše kot v Somboru, saj sem že v tem kratkem času spoznal prav vse tovariše, ki so mi pripravili ob prihodu prijateljski sprejem. Malo sem bil v skrbeh, kako bo v novem kraju, sedaj pa vidim, da smo kot ena velika družina, kjer vlada spoštovanje, kjer prevladuje bratstvo in enotnost, kjer smo vsi kot eden. Tudi dnevi gredo prav zato hitreje naprej. Sedaj nestrpno pričakujem, kdaj bomo prišli na obisk v vašo delovno organizacijo, saj bi prav rad videl, kje delajo mladi s katerimi imamo navezene tako tesne vezi prijateljstva, ki jih bomo, v času dokler bom tu, še bolj poglobili.

Marko Rakušček

ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA

V temeljni organizaciji domači trg v Iskra Commerce so minuli teden sprejeli v zvezo komunistov sedem novih članov – Toneta Klenovška, Marina Merela, Janeza Korena, Franeta Kuzmaniča, Marka Vovka, Marjana Kunila in Frančiška Založnika.

Uspešno na sejmu varilne tehnike v Zagrebu

Minuli teden je bil v Zagrebu tradicionalni sejem varilne tehnike – ugodna mednarodna prireditve, katere se vsaki dve leti udeležijo najvidnejše svetovne proizvajalke teh naprav. Podobno kot minula leta, je inela tudi tokrat na njem vidno vlogo Iskrina predstavitev proizvodnega programa TOZD Rarilni in mehanski sistemi v delovni organizaciji Avtomatika. Stojnico je izredno domiselno in namensko dovršeno postavila temeljna organizacija Marketing iz Iskre Commerce, snovalec pa je bil Milan Zornik.

Iskra se je tokrat odločila predvsem za predstavitev sistema sestavljenih mehaniziranih varilnih naprav na osnovi t.i. stavnice. Ta sistem je zavzel približno 70 % vsega razstavnega prostora, preostalo pa so bile varilne naprave iz standardnega programa, kateremu pa smo v minulih letih posvečali na tej sejemski prireditvi vso pozornost. Omenjen sestavljen program je precej cenejši jod standardnega, to pa zlasti zaradi možnosti dograjevanja. Seveda sta oba programa plod plod prizadevanj, za avtomatizacijo in

mehanizacijo varilnih postopkov, to je skrbi za povečanje produktivnosti delovnega mesta, ekonomike varjenja, kakovosti dela, ekološke zaščite delovnega mesta in okolja na sploh, skrbi za zmanjšanje električne energije, zlasti pa omogočata oba programa varilcu, da ni več tako obremenjen kot je bil pri delu s klasičnimi varilnimi napravami.

Na sejmu se je Iskra predstavila delno tudi skupaj z mariborsko Metalno. Razstavili sta varilno opremo za varjenje težke mehanizacije, to je najzahtevnejših in gabaritno največjih predmetov – cistern, raznih konstrukcij itd.

O oceni sejma je še, verjetno, pre zgodaj govoriti. Kljub temu velja omeniti splošno mnenje obiskovalcev, ki so ga izrazili v posebni Iskrini anketi: domala vsi so izredno ugodno ocenili predstavitev Iskrinih varilnih naprav. Anketa je seveda imela še predvsem drug namen – pokazala naj bi, kakšno je Iskrino mesto na tržišču, možnosti prodaje, potrebe kupcev, skratka ugotoviti tako imenovani image podjetja.

L. D.

DELOVNA ORGANIZACIJA ELEKTROZVEZE

O poslovanju TOZD AIN

V naši temeljni organizaciji AIN težijo, da bi ob doslej predvsem razvojno raziskovalno usmerjenem programu, osvojili še proizvodnega, omejene investicijske možnosti pa jih pri tem krepko zavirajo. Dodatno se srečujejo še z zagotavljanjem zadostnega dotoka sredstev. Ustvarjeni dohodek jim je še zmeraj vezan predvsem na njihov razvojno raziskovalni program, na tem področju pa je težko natančno predvideti vse težave in zastoj in zato tudi časovno in strokovno ovrednotiti prevzete naloge. Vsaj dogovor z naročnikom je zaradi tega marsikdaj precej oteškočen, še posebej ker so to večletni projekti, prisotni pa so še širši interesi Iskre.

Obiskali smo jih in se pozanimali kako uresničujejo svoj proizvodno

Andrej Žontar.

razvojni program, kakšni so njihovi načrti za bližnjo prihodnost in kakšne so možnosti uresničitve le-teh. Odgovarjal nam je dipl. inž. Andrej Žontar, vodja proizvodnje.

Kako uresničujete vaš razvojno-proizvodni plan?

Plansko sledimo zastavljeni realizaciji. Časovna odstopanja so med dvema in štirimi tedni. Zastoji nastajajo v glavnem zaradi neizpolnjenih obveznosti naših ključnih kooperantov, prezasedenega antenskega materialnega mesta in instrumentov ter zastojev pri uvozu preprogramiranih. Iz slednjih vzrokov smo prisiljeni premikati mesečne plane realizacij in s tem tudi dotok sredstev. Pri tem moramo povedati, da so vsi naši proizvodi prodani še preden jih začnemo delati, vendar pa dobimo denar šele po zaključeni predaji dokončanega izdelka. Zaradi izredno dolgega izdelavnega časa obsežnih nalog, ki je lahko tudi nekajleten, je postalo to za nas preobremenjujoče in zato prehajamo na fazno zaračunavanje.

Kakšna so vaša predvidevanja za drugo četrtletje?

V drugem četrtletju bomo dokončali nekaj obsežnih razvojnih in proizvodnih nalog, s čimer si bomo zagotovili dotok sredstev, ki jih potrebujemo za sprotno poslovanje in morda še za del zastavljenih ter nujno potrebnih investicij.

Ob novi organiziranosti ste sprejeli tudi nekaj novih nalog. Katera je za vas najpomembnejša, oz. postavlja pred vas največje obveznosti?

Razvoj je v novi organiziranosti prevzel nalogo, da določene antene, antenske sisteme in navigacijske naprave, ki jih sam razvija tudi začne sam proizvajati. S tem se občutno zmanjša čas prenosa iz razvoja v proizvodnjo, kar je bil tudi eden od ciljev te reorganizacije. To je velika prednost, vendar so za izvedbo tako zastavljenih načrtov potrebna investicijska vlaganja v določeno strojno, tehnološko in instrumentalno opremo, ki je nujno potrebna, da proizvodnja nemoteno teče – se pravi, da lahko sledi razvoju.

Kakšna je prihodnost vašega proizvodnega programa?

Dela imamo dovolj in, kot kaže nam ga v bližnji prihodnosti ne bo zmanjkalo. Tendenca je v porastu, vendar bomo imeli tudi težave. Omenil bi predvsem prostorsko utišenost in uvajanje novih kadrov. Za realizacijo vseh nalog bomo namreč morali zaposliti nove ljudi v proizvodnji, kamor bomo prerasporedili tudi del dosedanjih razvijalcev. Ostali del manjkajočega kadra pa bomo v glavnem zapolnili z našimi študenti. B. Č.

ZAHVALI

Ob boleči izgubi moje drage mame

NEŽE PINTAR

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Vzdrževanje za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

Franc Pintar

ob boleči izgubi drage mame

PAVLE JEŠE

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v TOZD TEA – orodjarna in TOZD TSD – livarna za izrečeno sožalje, podarjene vence, spremstvo na njeni zadnji poti in denarno pomoč

sinova Vinko in Franc

ZAHVALE

Ob boleči in prerani izgubi ljubljene sina

SIMONA TRAVNA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD TEA in TOZD ERO – mala strugarna za izrečeno sožalje, darovano cvetje in denarno pomoč

žalujoča Ivanka in Zlatko Traven

Ob boleči izgubi najinega dragega očeta

ANTONA NOVAKA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Števec – GPP in podsetavi za izrečeno sožalje, podarjena venca in denarno pomoč. Hvala tudi vsem, ki ste ga spremlili na njegovo zadnjo pot.

žalujoči hčerki Ljubica Pompe in Tončka Pfajfer.

Ob izgubi naše drage mame in babice

ROZALIJE GOLMAJER

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Prodaja – skladišča in skladišča Iskrecommerce za podarjena venca ter vsem za izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoča družina Poklukar.

Ob boleči izgubi našega moža in očeta

MOMIRA GOŠEVCA

se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji in sodelavcem TOZD SEM za denarno pomoč

žena Vladimirka Goševac z otrokoma.

Vsem sodelavcem DO ISKRA AVTOMATIKA TOZD DELA in TOZD RAZVOJNI INŠTITUT se ob smrti najine mame iskreno zahvaljujem, da so jo spremlili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalje ter nama v težkih trenutkih izkazali vso pomoč.

Gindiciosi Olga Gindiciosi Franci

Slovenske knjige iz Trsta

Letošnji program založniške dejavnosti Založništva tržaškega tiska je sorazmerno bogat in pester. V zbirki Leposlovje bomo dobili vrsto izvirnih in prevedenih del, ki ne bodo obogatila samo založniške dejavnosti Slovencev v zamejstvu, temveč celoten slovenski knjižni trg.

Tako moramo na prvem mestu omeniti delo Miroslava Košute „Tri igre za glas“, v kateri je pesnik Košuta zbral svoje tri uspešne radijske igre. Pomembna knjiga bo vsekakor tudi izbor pesmi Alojza Budala, medtem ko bo delo Rafka Dolharja „Moji kraški sprehodi“ vneslo zagotovo svojevrstno novost, saj gre za esejistično pisanje, ki razmišlja na zelo zanimiv, kar duhovit način o našem Krasu, njegovih ljudeh in vaseh, o tistem Krasu, ki je danes postal še kako politično aktualen.

Zanimivo dejstvo je, da doslej ni izšlo v italijanski še nobeno delo našega pisatelja Cirila Kosmača. Zato je v tem bolj razveseljivo, da bo ZTT izdal v italijanskem prevodu Patrizie Raveggi Kosmačevega „Tandruja“. Prevajalka je lektorica italijanščine na filozofski fakulteti ljubljanske univerze.

Nekakšno odkritje bo vsekakor izbor pesmi Janka Samca pod naslovom „Sen morja“. Knjiga bo izšla v sodelovanju s Cankarjevo založbo. Janko Samec je bil v obdobju po prvi svetovni vojni dokaj znano pesniško ime, vendar pa žal doslej še ni bilo tako ovrednoteno, kot bi zaslužilo. Kajti njegove pesmi o morju so zagotovo na isti pesniški višini kot Grudnove pesmi na isto temo. Sicer pa je tematika morja bolj redko prisotna v slovenski poeziji in zato pesmi Janka Samca vsekakor zaslužijo, da jih izdamo in tako tega pozabljenega tržaškega pesnika odkrivamo na novo. V smislu seznanjanja in sodelovanja s sodobno literaturo večinskega naroda pa bo izšel prevod najnovejšega romana Fulvia Tomizze „Prijetelstvo“, ki prav te dni beleži v italijanskem kulturnem življenju izreden uspeh in sodi v sam vrh bestsellerjev na italijanskem knjižnem trgu.

Naslednji sklop izdaj sodi v zbirko pod naslovom Priročniki, monografije, muzikalije in priložnostne publikacije. O vsakom letnem almanahu Jadranski koledar smo že govorili, zato naprej s tega tematskega področja omenimo priročnik Karla Šiško-oviča „Vodnik med Slovenci v Italiji“. S tem vodnikom bi založnica rada seznanila širši krog ljudi s problematiko Slovencev v Italiji, z njihovo kulturo, zgodovino in sploh z vsem, kar Slovenci v Italiji imajo in je zato vodnik zasnovan zelo moderno in pregledno. Da pa bi knjiga v celoti dosegla svoj cilj, jo bodo izdali v več jezikih, tako poleg slovenskega izvirnika še v srbohrvaščini, italijanščini, in angleščini, razmišljajo pa tudi, da bi ne bilo slabo, če bi vodnik izšel tudi v nemščini, francoščini in ruščini.

Znani umetnostni zgodovinar in strokovnjak Nace Šumi pa je napisal delo „Monografija o zahodni slovenski vertikali“, ki pomeni v bistvu revitalizacijo in ovrednotenje umetniških in zgodovinskih zakladov slovenskega zamejskega prostora in tako predstavlja resnične „zaklade Slovenije“ za območje Slovencev v Italiji.

Z jezikovnega pa tudi širšega vidika bo vsekakor pomembno delo Vladimirja Turine „Italijansko slovenski gospodarski slovar“. Znano je, da Slovenci nimamo preveč na voljo tako imenovanih specializiranih slovarjev in poglobljeno delo Vladimirja Turina bo vsekakor pomembno poseglo na to področje, saj nam znanstveno in z vso raziskovalno vnemo obdeluje nič manj kot 16.800 gesel na temo gospodarstva. Sicer pa je takšen slovar nujen in potreben tudi ob vse večji trgovinski in gospodarski menjavi ter sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo.

Prav tako zasluži pozornost knjiga Zvonimirja Simičiča „Knjiga o vinu“. Knjiga o vinu obravnava svojo problematiko s prostorskega vidika ter valorizirana vinogradniško kulturo in kletarjenje, ki sta pomembna ne samo gospodarsko temveč v nekem smislu kulturno. Gre namreč za posebnosti, običaje in razvoj tega, čemur bi lahko rekli specifična kultura znotraj nas, saj vino na tem območju predstavlja tudi pomemben prehranski artikel in imajo Slovenci v zvezi z njim tudi celo vrsto običajev in načinov vinogradništva in kletarjenja. Sicer pa že ime Zvonimirja Simičiča, našega znanega enologa, dovolj priča o kvaliteti in zanimivosti njegove knjige.

Aldo Rupel je napisal delo „Knjiga o zamejskem športu“, medtem ko je za potrebe tržaške glasbene matice Iliana Zajec pripravila „Vaje za harmoniko“. Sem sodi tudi Letopis športnega združenja Bor, medtem ko predstavljajo zopet zelo zanimiv specifikum delo „Slovenci pri sv. Jakobu v Trstu“. Kljub temu, da gre tu za delovni naslov monografije o Slovencih v tržaškem okraju Sv. Jakob, je treba poudariti, da so pobudo za takšen zbornik dali poleg ustreznih slovenskih institucij tudi prebivalci tega okraja sami. In tako bo to delo podobno že izšlo delu o Slovencih na Opčinah. Tako bomo v zborniku našli najprej zgodovinske razglede po življenju Slovencev v tem izrazitem tržaškem delavskem okraju, izhodišče vsega pa bo vsekakor poimenovanje slovenske šole v tem okraju po mladinskem pisatelju in pedagogu Josipu Ribičiču. Nadalje bomo v zborniku našli tudi zgodovino slovenskega šolstva v tem okraju nekdaj in danes, saj je, na primer, po prvi svetovni vojni tod obiskovalo slovenske šole kar 1800 učencev. In končno bomo našli v tej knjigi tudi zapise in pričevanju o antifašističnemu boju Slovencev in njihovi udeležbi v NOB.

V tem smislu moramo omeniti tukaj tudi zgodovinsko delo Borisa Gombača „Socialistično gibanje v Trstu 1880–1902“.

V zbirki Jezikoslovje, etnologija in geografija bodo izšla tri dela. Ker je tudi med Italijani čedalje večje zanimanje za učenje slovenskega jezika in nimamo na tem področju ustreznih modernih učbenikov, bo vsekakor vsem takšnim prišel prav priročnik Jožeta Toporišiča „Zakaj ne po slovensko“, ki bo namenjen izrecno Italijanom in bo imel tudi ustrezne kasete za učenje pravilne izreke, kar je danes priznan in uspešen način učenja tujih jezikov sploh. Dalje je tu znanstveno delo Žive Grudnove „Govorni signali“, ki znanstveno načena probleme stikov med dvema jezika in govori o vplivnih medklicah in drugih vplivov na pogovorni jezik tržaških Slovencev. Tretje delo je knjiga našega znanega etnologa, specialista za Režijo in Beneško Slovenijo Milka Matičetova „Slovensko ljudsko gradivo iz Tera“. To je zanimiva in enkratna zbirka, ki šteje preko sto enot, ki jih je zapisal pred vojno, okrog leta 1940, Matičetov v Terški dolini. In minilo je 40 let od teh zapisov, tako da zdaj publikacija omogoča primerjavo, koliko tega gradiva je še danes ohranjenega med našimi ljudmi ob Teru in kako se je v štirih desetletjih to gradivo spreminjalo in dobilo drugačne oblike.

Najobsežnejše je vsekakor četrto programsko področje ZTT, ki nosi naslov Družboslovje, zgodovina in spominska literatura. V tej zbirki je tudi največ italijanskih prevodov, saj je tudi namen te zbirke seznanjati italijansko javnost znanstveno in neoporečno s problematiko Slovencev v Italiji. Tako bo izšlo v italijanskem prevodu mednarodno priznana znanstveno delo Ernesta Petriča „Mednarodno pravno varstvo narodnih manjšin“. To delo je avtor za italijansko izdajo dopolnil in popravil. V italijanščini bo izšlo tudi delo Darka Bratine „Sociologija“, saj sodi avtor med mlajše in priznane sociologe pri nas. V italijanščini bo izšlo tudi delo mlajšega furlanskega duhovnika Faustina Nazzija „Cerkev v Slovenski Benečiji v fašističnem dvajsetletju“. Knjiga je nastala iz osebne pobude tega furlanskega duhovnika, ki je med preučevanjem arhivov videmske škofije odkril vrsto neznanskih krivic, ki so bile storjene v času fašizma beneškim Slovincem. S sodobnimi problemi pa se ukvarja delo Alenke Rebula „Slovenski delavec v nacionalno tujem okolju“, ki bo tudi izšlo v italijanščini. Gre za obsežno in dolgotrajno sociopsihološko raziskavo med prebivalci Boljunca pri Trstu. Avtorica je s pomočjo ankete raziskala in intervjuvala vse zaposlene v tej vasi na robu Trsta ter se pri tem pozanimala za njihovo problematiko, kako funkcionira zavest in podzavest v nacionalni problematiki. Pri tem je prišla do zelo zanimivih podatkov o odgovornosti sindikatov in političnih strank do tega vprašanja in ji je zato delo naraslo kar na 750 strani.

Dvojezično, slovensko–italijanska izdaja pa je delo Renata Quaglie „Režija“, ki predstavlja oris ekonomskih, socialnih in kulturnih problemov Režije. Beneške Slovence obravnava tudi znanstveno delo ruskega znanstvenika prejšnjega stoletja Izmaila Sreznjevskoga „Beneški Slovenci“.

V to problematiko sodi prav tako knjiga Karla Šiško-oviča „Problemi narodnih manjšin“, zbornik razprav „Sociogospodarski in prostorski problemi Slovencev v Italiji“, delo Aleša Lokarja „Ekonomske odnosi med Furlanijo Julijsko krajino in SR Slovenijo“, „Psihološki aspekti asimilacije“ Susiča in Sedmaka, „Monografska obdelava socioekonomskih in prostorskih problemov vasi Števerjan“ (prispevek k problematiki goriških Slovencev) in fotografski album spomenikov slovenskega antifašizma v Italiji pod naslovom „Znamenja bojev, znamenja žrtev“, ki predstavlja ovrednotenje teh spomenikov z umetnostnozgodovinskega vidika.

Za konec omenimo še štiri dela in sicer „Izbrano delo“ Vladimirja Martelanca, ki je bil izredno luciden medvojni slovenski marksist in predstavlja izbor zagotovo dolgoletnejšo znanstvenoraziskovalno nalogo. Prav tako pomembno bo tudi „Izbrano delo“ Ivana Trinka ter monografska publikacija „PINKO TOMAŽIČ“, ki jo bo ZTT izdala na pobudo odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. PINKO TOMAŽIČ je nedvomno zgodovinska figura, ki terja podrobnejšo obdelavo, saj bo tako izšla na tem območju prvič knjiga o narodnem heroju s Tržaškega.

Končno je tukaj še delo „Aula IV“, delo, ki govori o tržaških procesih. Prva izdaja tega dela je pošla, druga pa bo, dopolnjena z novimi italijanskimi in slovenskimi dokumenti, tako predstavlja izredno delo o deležu Slovencev tudi v italijanskem protifašističnem boju

D. Ž.

JUBILEJNI XX. SUSEJ

Besedi STEJ in SUSEJ sta precej znani pri študentih elektrotehnike Jugoslavije, ne pa tudi širše. Za tiste, ki ne vedo, za kaj gre naj pojasnimo:

STEJ – študenti elektrotehnike Jugoslavije – je koordinacijski biro osnovnih organizacij Zveze socialistične mladine na elektrotehniških fakultetah in višjih Elektrotehniških šolah v Jugoslaviji. Po neuradnih podatkih v naši državi študira elektrotehniko okrog 1700 študentov. STEJ pa ima 19 članic.

Vse članice imajo enkrat letno skupna srečanja, t.j. SUSEJ, popularneje Elektrijada.

SUSEJ (susreti elej studenata elektrotehnike Jugoslavije) niso le športna srečanja, ki s mnogi predstavljajo, temveč imajo prvotni pedagoško-znanstveni, organizacijski, kulturni in športni značaj.

Iz pedagoško-znanstvenega področja naj izločimo:

– tekmovanja v znanju: Matematika I in II; Osnove elektrotehnike, Fizika I in II, Elektronika.

– popularna predavanja

– seminarji znanstvenih del študentov

– tekmovanje v radioamaterstvu (QRQ in ARG)

Kulturne prireditve – so na SUSEJ vsakodnevne, vendar nimajo tekmovalnega karakterja. V okviru teh prireditev se lahko vidijo odlično pripravljena dramska dela, razni recitali, humoreske itn.

Šport je seveda najbolj množičen, vendar ne predstavlja ogrođa SUSEJ.

Številčno pa tudi organizacijsko je SUSEJ vodilna med vsemi tovrstnimi tekmovanji v naši državi. Število udeležencev dosega okrog 2000, zaradi tega priprave potekajo skozi vse leto in se odvijajo na rednih sestankih STEJ in njegovih komisij.

Vzporedno s koordinacijskim birojem kot najvišjim telesom v organizaciji delujejo naslednje komisije:

Komisija za pedagoško in znanstveno dejavnost organizira tekmovanja v znanju iz zgoraj navedenih panog. V njeni pristojnosti je organizacija seminarja strokovnih del, popularnih predavanj, kot tudi izdajanje „ZBORNIKA RADOVA“ (zbornik najbolj uspešnih del študentov na strokovnem področju).

Informativna komisija – skrbi za boljše informiranje ne le na SUSEJ, temveč tudi čez leto. Na SUSEJ vsak dan izdaja Informator, vodi in ureja delo razglasne postaje.

ČASOPISNE NOVICE

Ljubljansko Delo je objavilo na dan pogreba maršala Tita spomine na velikega državnika, ko je leta obiskoval slovenska podjetja. O obisku v Iskri na Laborah je obširno poročal vodja delovne skupnosti služb Nace Pavlin.

„Surovine so pomembna podlaga za naš nadaljnji razvoj. Prav tako so pomembni ustrezni strokovni kadri. Ali bomo za uresničitev teh nalog imeli v prihodnjem obdobju dovolj ustreznih kadrov, ali je zagotovljena ustrezna povezanost ustvarjalnih zmogljivosti v raziskovalnih organizacijah materialne proizvodnje?“ To vprašanje je pred kratkim zastavil dr. Izток Winkler, predsednik republiškega komiteja za kulturo, raziskovalno dejavnost in tehnologijo Milošu Kobetu, članu poslovodnega organa SOZD Iskra.

Tovariš Miloš Kobe je odgovoril takole (v izviru):

„Tudi v Iskri menimo, da je največji problem pri uresničevanju razvojnih ciljev pomanjkanje ustreznih strokovnih, zlasti inovacijskih kadrov. Usmeritev na profesionalno elektrono in kompleksne računalniške, telekomunikacijske in avtomatizacijske sisteme ter na visokozahtevne elemente že vrsto let terja, da veliko vlagamo v raziskovalno–razvojno dejavnost. Ta vlaganja so v Iskri lani dosegla skoraj 7 % od vrednosti proizvodnje. Ob tem pa ugotavljamo, da so številni naši pomembni razvojni projekti še preblisho kadrovskega zasedeni in se zato v proizvodnji vse prepočasno uresničujejo, čeprav je res, da zakasnitvam v veliki meri botrujejo tudi zunanji vzroki, zlasti splošna investicijska suša in restrikcije pri uvozu ustreznih opreme.“ Objava v ljubljanskem Dnevniku.

Mariborski Večer je objavil krajši sestavek na temo industrijskega oblikovanja, oziroma uspešne prodaje industrijskih izdelkov na tujih tržiščih. Pri tem daje za zgled Iskro, ki je zaradi sodobnih in posebej oblikovanih telefonov v zadnjih treh letih povečala izvoz tega proizvoda kar za 4,5 krat. Iskri ni bilo žal, da je investirala v lasten kader industrijskih oblikovalcev – zaključuje Večer.

Iskra je pričela v Kumanovem z montažo nove avtomatske telefonske centrale z začetno zmogljivostjo 8.000 priključkov, ki jih bo kasneje lahko povečala za 2,5 krat tako, da bc centrala v zaključni stopnji imela zmogljivost 20.000 števil.

80 dijakov Iskrinega šolskega centra v Kranju, to je vsi, ki so dopolnili 18 let, so darovali kri. Denar za pogostitev krvodajalcev je prejela mladinska organizacija, ki ga bo namenila socialno šibkim dijakom, je zapisala ljubljanska Mladina.

Sarajevsko Oslobođenje je priobčilo članek o montaži dvotarifnih števec, pri tem posreduje nasvete predstavnika distribucije električne energije Esada Dizdarevića. Iz članka je razvidno, da distribucija na prošnjo porabnikov električne energije zamenja v 15-tih dneh enofazni števec s trifaznim in hkrati vgradi tudi sodobni MTK sprejemnik proti plačilu 5.000 dinarjev. E. Dizdarević svari porabnike, naj ne kupujejo v tujini trifaznih števec in stikalnih ur, ker jih domača industrija, to je Iskra, pošilja v zadostnih količinah.

Beograjske Večernje novosti so objavile na dveh straneh slikovno in tekstualno reportažo o delu delav v tovarni telekomunikacij na Laborah. Pri tem omenja delavki Nado Vodnik in Minko Čerin ter kontrolorja Zlatka Lukmana. Mimo dosežanih proizvodnih uspehov tovarne omenja reporter Večernjih novosti tudi najnovejšo naročilo – avtomatsko centralo za Gračanico v Bosni.

V novi poštni zgradbi v Prilepu so strokovnjaki Iskre dokončali montažo nove avtomatske telefonske centrale z začetno zmogljivostjo 8.000 in končno zmogljivostjo 20.000 telefonskih priključkov. Sedaj to centralo že preizkušajo, v javni promet pa jo bodo vključili na dan osvoboditve Prilepa 10. septembra.

Ljubljanska Delavska enotnost je objavila obširen klet za likovniki iz kranjske Iskre. Novinar Igor Tratnik se je pogovarjal z Martinom Goricanem, referentom za rezervne dele v tovarni števec, Izidorjem Jalovcem, terminarjem in Jožetom Volaričem, pomočnikom ravnatelja Iskrinega šolskega centra.

V Lizboni na Portugalskem so odprli mednarodni sejem tehnike, kjer razstavljajo tudi najpomembnejši jugoslovanski proizvajalci elektroindustrije, med njimi seveda tudi naša Iskra. Oddelek z eksponati jugoslovanske proizvodnje je obiskal tudi predsednik republike Portugalske Ramalho Eanes.

V slovenskih delovnih podjetjih so se zadnje dni usmerili k doslednemu uresničevanju vseh delovnih in samoprvnih obveznosti. Tako delajo vsako soboto, ponekod pa celo tudi ob nedeljah. V luki Koper so delavci sklenili, da bo vse leto udarniško, s tem pa bodo znatno povečali promet pri natovarjanju in iztovarjanju blaga. Podobne vesti prihajajo tudi iz drugih kolektivov, kot iz Iskre v Kranju itd. – piše beograjska Borba.

Beograjski Privredni pregled je objavil na dveh straneh že nekoliko zastarelo temo o zaključkih 9. zunanjetrgovinske konference sozda Iskra. Zaključke sta pripravila Remigij Noč in Aleksander Jovanović.

Tim strokovnjakov iz laboratorija za fiziko v inštitutu za nuklearno znanost Boris Kidrič v Vinči je skoraj dokončal prvi domači računalnik za zgodnje odkrivanje požara, ki ima mimo naprave za kontrolo in signalizacijo več elektronskih oči, tako imenovanih detektorjev, sposobnih, da odkrijejo požar v najzgodnejši stopnji. Elektronski sistem je tako občutljiv, da zazna požar prej, kot ga zmore odkriti človekovo oko, piše beograjska Politika.

Čeprav slovenska industrijska podjetja še naprej poročajo o vse slabši preskrbljenosti tako z domačimi, še bolj pa z uvoženimi surovinami in polizdelki, o slabših naročilih doma in v tujini ter o slabši plačilni sposobnosti, pa je aprila letos slovenska industrija napredovala pri proizvodnji. Izuelala je v primerjavi z lanskim aprilom za 7,5 % več tako, da se je štirimesečna letošnja proizvodnja dvignila za 5,1 % v primerjavi z lanskim.

V primerjavi z lanskim aprilom je najbolj napredoval s 17,3 % izkop premoga, nato s 14,8 % papirna industrija, s 13,7 % tekstilna industrija, pohištena z 11,5 % in elektroindustrija s 8,6 %. Relativno največji porast je zabeležilo elektrogospodarstvo s 30,5 % (zato se bo skoraj za isti odstotek povišala v juniju cena električne energije).

Zbral in uredil Marjan Ralji

Ena zelo pomembnih nalog te komisije je izdajanje lista „STEJ“, lista študentov elektrotehnike Jugoslavije. FE Ljubljana v STEJ in SUSEJ.

Fakulteta za elektrotehniko in Ljubljani je že od ustanovitve STEJ bila ena od najbolj aktivnih članic STEJ. Ne samo na organizacijskem področju, temveč tudi na samem tekmovanju barve naše fakultete odlično zastopamo.

Rezultati letos so bili naslednji: ekipno: posamično: matematika: dve prvi mesti – 1. mesto, eno drugo

matematika II – eno tretje

1. mesto prvo in tretje mesto

Fizika I – 2. mesto drugo mesto

Fizika II – 4. mesto drugo mesto

Naši študentje so tudi na tem XX.SUSEJ pokazali, da so res mojstri za fotografijo. Vsi udeleženci natečaja so bili nagajevani. Ženske radioamaterke ekipno so bile prve, moški ekipno pa drugi, posamezno pa obratno: moški prvi, ženske pa druge. Drugi rezultati, ki bi jih še šteli so naslednji: – Orientacijski mnogoboj (orientacija,

streljanje, risanje krokijev itd.) – 3. mesto, sokarka (moški) – 2. mesto, lanskeletni prvaki v namiznem tenisu, so zasedli letos tretje mesto.

Kot vsa leta do sedaj nam je tudi letos finančno omogočila udeležbo na Elektrijadi SOZD Iskra, ki je pokazala veliko razumevanje za naše aktivnosti in želje za sodelovanje na tradicionalnem, letošnjem jubilejnim SUSEJ. Letos nam je Iskra marketing omogočil nakup enotnih dresov in trenerk, s katerimi smo zastopali barve naše fakultete. Na vseh dresih in trenerkah je bil napis in znak Iskre.

Predsednik Informativne komisije STEJ Berishaj Nikola

Prebrali smo za vas

Najnovejšo delo Pavla Zidarja pod naslovom „Njene oči“ vsebuje v bistvu dve avtorjevi noveli in sicer „Njene oči“, po kateri nosi knjiga tudi naslov in novelo pod naslovom „Brat in sestra“.

Tudi v teh svojih novelah nadaljuje Pavle Zidar tisto vrsto pripovedi, ki jih zadnja leta snuje kot izrecne pogovore med pisateljem in to ali ono nenavadno, izjemno osebo, pravzaprav z njeno posebno usodo. Ponavadi gre pri tem za človeka, ki je že na koncu življenjske poti, v senci smrti, pa se zdaj, med besedami in intimnimi vzdušji, luči v doslej domala neopazno, celo skrito resničnost: žrtve so kot posebnost, humanističnega idealizma žrtvovane surovemu, nasilnemu svetu – ali vojnemu ali birokratsko potrošnemu ali preprosto tistemu, v katerem velja pravica močnejšega. Pisatelj ob postopnem odgrinjanju preteklosti, usode, življenja svojega sogovornika ves čas išče in izkorišča možnosti za komentarje filozofskega, največkrat moralnega značaja; in ti komentarji kažejo, da so navidezni poraženci na tragičnem pragu smrti vendarle zmeraj nevidni, tihi zmagovalci – bralec se ne more enačiti z nikomer in z ničemer drugim, samo z njimi, z njihovimi dejanji, z njihovimi vrednotami, pa naj je njihova življenjska usoda še tako bedna in nespektakularna.

Treba je pri tem tudi poudariti ogenj zanosa, ki vzplameneva v Zidarju, ko govori o morali in filozofiji izbranih usod in odločitev, prav ta zanos je „kriv“, da so besedila, med njimi tudi naši dve noveli, zanimivo in napeto branje, pa čeprav se v veliki meri oddaljujejo v esej, torej iz sveta neprednega življenja v svet mišljenja o njem.

Tako je torej Zidar v tej svoji že trinštirideseti knjigi nadaljeval s tradicijo svojega pisanja, ki vzemirljivo in prizadeto pripoveduje o naših ljudeh, zlasti pa se kot nenehna nota oglašja v teh dveh novelah prav vojna, pa naj gre za novelo „Njene oči“, v kateri pripoveduje glavna junakinja našemu pisatelju svojo nenavno, tragično usodo, ko jo je gestapo za kazen zavoljo sodelovanja z narodnoosvobodilnim bojem, namerno oslepil, hkrati pa to tudi simbolično kaže na vso tragiko in veličino našega boja. Druga novela „Brat in sestra“ pa prav tako načena izredno moralno vprašanje oblasti in odtujitve, ki jo izvaja sleherna oblast, tudi naša, nad dvema našima borecema, bratom in sestro, s čemer posega pisatelj prizadeto in aktivno tudi v probleme naših sedanjih medčloveških odnosov in birokratske, oblastniške odtujenosti, ki je žal prisotna tudi dandanes med nami.

Te in podobne moralne probleme obdeluje Zidar v svojem že preizkušenem in dogmatnem stilu, osebno prizadetostjo in silovitostjo, z vsem tistim, kar daje njegovemu delu „Zidarjev“ pečat in privlačnost.

„Njene oči“ je izdala založba Borec v opremi Nadje Furlan.

D. Ž.

LETOŠNJE XVI. LETNE ŠPORTNE IGRE ISKRE, OB DOSLEJ NAJŠTEVILNEJŠI UDELEŽBI ŠPORTNIKOV BODO V SOBOTO, 28. IN V NEDELJO, 29. JUNIJA 1980 V NOVI GORICI

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra – Industrija za elektrono, telekomunikacije, elektrotehniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.

– V.d. glavni urednik Otmar Zorn, odgovorni urednik: Dušan Željčnov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar – komentator Mara Ovsenik.

– Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dietrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Marko Rakušček (Avtoelektrika), Boris Čerin (DO Elektrozeve) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Trg revolucije 3, tel.: 324-061, 324-261. – Tisk: – Časopisno tiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.